

Īsziņas

Piedalīsies "Baznīcu nakts"

1.martā noslēdzās pieteikšanās kultūras notikumam "Baznīcu nakts", kas notiks 10.jūnijā. Dalību šajā pasākumā pieteikušas vairāk nekā 100 draudzes visā Latvijā, tostarp Šķilbēnu Sāpju Dievmātes Romas katoļu baznīca, Baltinavas Kunga Jēzus Kristus pasludināšanas Romas katoļu baznīca, Balvu Vissvētās Trīsvienības Romas katoļu baznīca, Balvu Evaņģēliski luteriskā baznīca, Viļakas Evaņģēliski luteriskā baznīca un Augustovas Svētās Elizabetes Romas katoļu baznīca.

Uzsāk dzīves apstākļu apsekojumu

No marta līdz jūnija beigām Centrālā statistikas pārvalde (CSP) veiks iedzīvotāju ienākumu un dzīves apstākļu apsekojumu. Tā mērķis ir iegūt visaptverošu informāciju par iedzīvotāju ienākumiem, materiālo nodrošinātību, mājokļa apstākļiem, izglītību un veselību. Apsekojumā plānots aptaujāt 8 tūkstošus mājsaimniecību.

Izcīna sudraba medaļas

27.februārī Rīgas sporta manēžā Latvijas Sporta veterānu - senioru savienības 53.sporta spēlēs telpās mūspusi pārstāvēja četri sportisti-veterāni. Jānis Strapcāns un Egons Lācis savās vecuma grupās izcīnīja sudraba medaļas lodes grūšanā. Savukārt Mārtiņš Stabiņš ierindojās 5.vietā lodes grūšanā, bet Ēriks Apšenieks - 7.vietā 60 metru skrējienā.

Eglainē gaida ciemiņus

3.martā plkst. 10.00 Eglaines pamatskolā pasākumā "Kopā roku rokā" ciemosies bērni ar īpašām vajadzībām.

Aicina uz semināru

2.martā plkst. 10.00 Nodarbinātības valsts aģentūras Balvu filiālē notiks informatīvais seminārs EURES darba meklētājiem un bezdarbniekiem. Seminārā aicināti piedalīties jaunieši un visi, kuriem interesē informācija, kas ir darba mobilitātes shēma "Tava pirmā EURES darba vieta?", kādu atbalstu tā var sniegt jauniešiem, kurus interesē darbs, prakse vai stažēšanās ārzemēs? Dalība - bez maksas.

Prāvests A.BUDŽE par izteikto atzinību: "Nikuo taida jau es naasu darejs! Naasu ni deputats, ni ministrys, ni veiskups. Vysus šūs godus tik asu darejs sovu dorbu. Vyss ir dareits Diva gūdam! Ļūti interesanti ir pieteit sovu paguotni."

Foto - E.Gabranovs

Novēl veselību! Pazīstamais latviešu kinorežisors, aktieris un sabiedriskais darbinieks Jānis Streičs prāvestam Albertam Budžem vēlēja sagaidīt savu simtgadi: "Viņam ir ļoti lieli nopelni gara spēka turēšanā Latvijā. A.Budže ir ne tikai garīdznieks, bet arī izglītības darbinieks. Ar to vēsturisko materiālu, ko viņš apkopojis, *barojās* daudzi jo daudzi cilvēki."

"Slavēts Jēzus Kristus!"

Edgars Gabranovs

Svētdien Latgales vēstniecībā GORS svinīgā ceremonijā Latgaliešu kultūras gada balvas "Boņuks 2015" pasniedza 19 nominācijās literatūras, mūzikas, sabiedrības un kultūras kategorijās. Lai arī no mūspuses gada balvai bija izvirzīti vairāki nominanti, mājup pārvedām tikai vienu "Boņuku". Tiesa, pašu prestižāko - nominācijas "Par mūža ieguldījumu latgaliešu kultūras attīstībā" godu saņēma sabiedriskais un kultūras darbinieks, izcils pagātnes pētnieks un novada vēstures apzinātājs prāvests Alberts Budže.

Klātesošajiem pieceļoties kājās, balvu Albertam Budžem pasniedza kultūras ministre Dace Melbārde. Viņa uzsvēra, ka mūžu mēdz dēvēt arī par kalpošanas laiku: "Uz to var raudzīties ne tikai reliģiski, bet arī kultūras kontekstā. Prāvests Alberts Budže ir cilvēks, kurš kalpo savam novadam, savai zemei, radot par to liecības pasaulei. Pavisam nedaudziem dota spēja un gribasspēks pētīt un meklēt Latgales kristīgās kultūrvēstures ceļos īsto ritumu un sakarības. Man kā čuilim bieži rodas jautājumus, kā jūs, latgalieši, izšķirošos brīžos spējat būt tik saliedēti? Piemēram, ja televīzijas šovu balsojumos piedalās latgalieši,

tad pārējie var sākt domāt, ka viņiem būs 2., 3. vai 4.vieta. Vērtējot prāvesta darbu, var rast sava veida atbildi. Tā ir dziļā mīlestība pret Dievu, savu zemi un darbu, ko kā latvisko kultūras fonu iezīmējusi arī Anna Brigadere. Tā ir cilvēkmīlestība, kas rada varonību un degsmi katru dienu doties savās gaitās ar bērna aizrautīgo vēlmi izzināt. Gribētu pilnībā pievienoties prāvesta paustajam vēlējumam - straujajā 21.gadsimtā steigties darīt labu!"

"Slavēts Jēzus Kristus!" savu uzrunu sāka prāvests Alberts Budže. Viņš klātesošajiem atgādināja, ka tuvojas Latvijas simtgades jubileja: "Gribētos, lai Latgales kultūras darbinieki un inteliģence vairāk pievērštos baznīcai, kurā daudz ko var *smelties*, kurā daudz ko var atrast un daudz kas arī jāmeklē." Jāpiebilst, ka pirms balvas saņemšanas A.Budže "Vadugunij" atklāja, ka vēlas, lai mūspuses ļaudis vairāk runātu latgaliešu valodā. Līdzīgās domās bija arī Upītes nemateriālā kultūras mantojuma centra vadītājs Andris Slišāns. "Mums beidzot ir jāsaprot, ka Latvijā ir divas valodas. Vai latgaliešus sadzirdēs? Šķiet, ka nē, bet gribas ticēt," viņš paskaidroja. Jautāts, kur rod spēkus latgaliešu kultūrvides spodrināšanā, A.Slišāns atzina, ka savu darbu pakārto bērniem: "Lai viņiem būtu jēga dzīvot Upīte! Lai nav tā, ka, sagaidot 18 gadus, ar steigu aizbrauc projām."

Nākamajā Vadugunī

- **Ziemeļlatgales sports – grāmatā**
Skolotāju Irēnu Šaicāni godina Sporta muzejā
- **Skaistā piedzīvojuma lomas**
Skatītāju simpātiju pāris

Medņevas bērni iepriecina vecvecākus.

6. lpp.

Ciemojamies Stopiņu novadā.

8. lpp.

Vārds žurnālistam

Zinaida Logina

Rīgā, Sporta muzejā, notika Irēnas Šaicānes grāmatas atvēršana, kur pēc svinīgās daļas jēstri viens ar otru diskutēja gan sportisti spēka gadus, gan tie, kuri sevi jau sauc par veterāniem. Katram sava atziņa, savs dzīves redzējums un sava mācība. Savs spēks un vājums. Kāds kungs cienījamus gadus atgādināja, ka, ja nav tūlītējas veiksmes, vēl nenozīmē, ka vispār nav nekāda progressa. “Ir jācinās līdz galam! Vai autorei bija viegli sakārtot plašo informāciju noteiktā lappušu skaitā? Nebija! Tā arī sportā - ir jācinās līdz uzvarai. Un tam jātic! Bez vismazākās šaubīšanās,” emocionāli diskusijās iesaistījās bijušais sportists. Par šo vīru iedomājos otrajā dienā, kad jogs festivālā, līdzdarbojoties kopā ar citiem treneriem, vēlreiz apjautu, cik sports ir daudzšķautņains, dziļš un dinamisks. Ir tikai jāpārzina tas spēks, kas virza cilvēka fiziskās un psiholoģiskās funkcijas. Arī treneris atgādināja, cik svarīgi ik vingrinājumu izpildīt ar dziļu mieru, kontrolēt savu domu disciplīnu. Līdzsvarot emocijas. Nomierināt prātu. Un piebilda, ka tas nepieciešams ne tikai sportā, bet visbiežāk ikdienā, lai neieļautu sevī stresu, lai apzināti virzītu savu būtību uz veselīgu un harmonisku dzīvi.

Latvija

Iet bojā kūlas ugunsgrēkā. Latvijā kūlas ugunsgrēkā jau gājis bojā cilvēks. Kopā valsti reģistrēts 21 ugunsgrēks, no tiem 11 bijuši Rīgā. VUGD darbinieki piedalījušies 11 glābšanas darbos un saņēmuši septiņus maldinošus izsaukumus.

Nodibināta jauna partija. Nodibināta partija “Gods kalpot Latvijai”. Par tās priekšsēdētāju ievēlēts biedrības “Gods kalpot Latvijai” valdes loceklis Andrejs Požarnovs. Kopumā sanāksmē ir notariāli apstiprināta 365 delegātu dalība.

Seko sociālajos tīklos. Sociālajos tīklos lielo novadu grupā vislielākais sekotāju skaits ir Cēsu novadam, atklāj jaunākie “Latvijas e-indeksa” pētījuma rezultāti. Cēsu novadam kopējais sekotāju skaits ir 11 114. Otrajā vietā pēc kopējā sekotāju skaita ir Kuldīgas novads, kam sociālā tīkla kontos ir 8196 sekotāji, bet trešais - Alūksnes novads ar 5913 sekotājiem.

Atklāj viroterapijas centru. Jūrmalā atklāts pasaulē pirmais viroterapijas ekselences centrs. Viroterapija ir vēža ārstēšana, izmantojot īpašu onkolītisku vīrusu, kas spēj atrast un iznīcināt ļaundabīgā audzēja šūnas. Viroterapijas centra izveidē investēti ap 500 000 eiro. Pasaulē pirmais klīniskajā praksē ieviestais onkolītiskais vīruss ir RIGVR® (Rīgas vīruss), kuru 20.gadsimta 60.gados atklāja profesore Aina Muceniece.

Martins Dukurs septīto reizi izcīna Pasaules kausu. 27.februārī Kēnigszē trasē Vācijā noslēdzās Pasaules kausa izcīņas sezona skeletonā. Pēdējos divus sacīkšu braucienus šajā ziemas sezonā veica arī brāļi Dukuri, un Martins pēc finiša saņēma savu septīto Pasaules kausu. Martins Dukurs aizvadīja divus izcilus braucienus, abos uzrādot ātrāko rezultātu, un izcīnīja vēl vienu Pasaules kausa posma uzvaru. Tomass Dukurs ieguva 3.vietu.

Zog ceļazīmes. Autoceļa Ventspils – Piltene posmā no 8. līdz 23.kilometram nozagtas 16 ceļazīmes ar to balstiem. Noziegums radījis zaudējumus “Latvijas Valsts ceļiem” teju 2000 eiro apmērā.

Preiļos atrod narkotikas. Preiļos aizturēta trīs personu grupa, kas, izmantojot pasta sūtījumus no Holandes uz Preiļiem, nodarbojās ar LSD marku (ar narkotiskām vielām piesūcinātu papīra materiālu), kontrabandu uz Latviju, kā arī audzēja marihuānu mājas apstākļos. Veicot kratīšanas, tika izņemts vairāk par 600 gramiem marihuānas, LSD markas, marihuānas audzēšanai izmantojami rīki un ierīces.

Atbalsta dāvinājumu. Liepājas pilsētas pašvaldības sēdes laikā deputāti atbalstīja iecerī pieņemt Kristapa Porziņģa dāvinājumu pilsētai. Kristaps Porziņģis kopā ar ģimeni vēlas Liepājai pasniegt dāvanu - brīvi pieejamu āra basketbola laukumu.

(Ziņas no interneta portāliem www.delfi.lv, www.tvnet.lv)

Labs dizains palīdz pārdot

Irēna Tušinska

19.februārī pašvaldību aģentūra “Ziemeļlatgales Biznesa un tūrisma centrs” notika seminārs mājražotājiem “Dizains un amatniecība”, kurā Latvijas Mākslas akadēmijas Dizaina nodaļas docente Aija Freimane stāstīja par preču dizaina nozīmi amatniecības un mājražošanas attīstībā.

Semināra ievadā A.Freimane pastāstīja, kas ir dizains un kā tas mijiedarbojas ar amatniecību un mājražošanu Latvijā un pasaulē. “Dizains precī pārverš par kaut ko labāku, un viens no galvenajiem dizaina uzdevumiem ir iekārdināt cilvēkus pirkt aizvien vairāk. Savukārt, iegādājoties lielāku daudzumu preču, vairāk piesārņojam arī apkārtējo vidi. Lai mazinātu piesārņojumu, pēdējā laikā visā pasaulē popularitāti atgūst kvalitatīvas un ilgtspējīgas preces,” uzsvera A.Freimane. Lektore minēja vairākus piemērus, kā tepat Latvijā ražota amatnieku prece savas kvalitātes un noformējuma dēļ ieguvusi popularitāti ne tikai mūsu zemē, bet arī citur pasaulē. “Latvieši ir diezgan spēcīgi dizaina preču radīšanā, mūsu dizaineri katru gadu iegūst vairākas pasaules mēroga balvas,” atgādināja A.Freimane.

Viņa uzsvera preces zīmola lielo nozīmi, jo zīmols ir tas, kas palīdz pircējam atpazīt konkrēto preci plašajā piedāvājumu klāstā. Ne mazāk svarīgs ir arī gaumīgs un kvalitatīvs iepakojums un skaista preces reklāma interneta mājaslapā. Kā labus piemērus mājražotāju precēm, kurās ievēroti visi šie nosacījumi, A.Freimane minēja Vidzemē ražotu preču zīmolus “Ievas siers”, “Kalnu medus” un citus. Lektore atklāja arī svarīgākās pasaules mēroga tendences mājražošanā, tādas kā eko, bio produktu pieaugošu popularitāti un citas.

Minot Latvijas mājražotāju izstrādājumu piemērus, lektore detalizēti pastāstīja par amatniecības prasmju, zināšanu un tehniku pārņemšanas svarīgumu. Ne mazāk būtiski, veidojot preces dizainu, ir laikmetīga domāšana un produkta personalizēšana. Kā vienu no personalizēšanas piemēriem lektore minēja “Hugu” - tamborētu lācīti ar iemontētu ierakstu sistēmu, kurā dāvinātājs var iesakņot savu vēlējumu, bet dāvanas saņēmējs - to atskaņot.

Aija Freimane pastāstīja, ka Latvijā veikts amatniecības nozares dizaina audits, kura laikā speciālisti pētīja amatniecības nozari, cenšoties noskaidrot, kas ir mūsu ikoniskie produkti. Tautas lietišķās mākslas padomes eksperti katrs izvirzīja 10 produktus, un izrādījās - 71% respondentu uzskata, ka Latviju visvairāk raksturojošais amatniecības produkts ir koka karotes, 46% - pītie grozi, 45% - adītie cimdi un zeķes. Ikonisko produktu vidū nokļuva arī Jāņu vainags, austie līnu izstrādājumi, dzintara rotas, keramikas trauki un tautas tērpi.

Sniedz praktiskus padomus

Otrajā semināra daļā A.Freimane atklāja, kāpēc ir svarīgi, lai preces dizains personificē tās ražošanas vietu un valsti. Viņa mudināja klātesošos mājražotājus izanalizēt pašu ražoto preču īpatnības,

Labs dizains palīdz pārdot. Semināra laikā A.Freimane atklāja vairākus preču dizaina noslēpumus, sniedzot vērtīgus padomus, kas palīdzēs vietējiem mājražotājiem kļūt atpazīstamiem arī ārpus novada robežām.

kopīgi meklējot atbildes uz jautājumiem: “Kāds simbols raksturo Balvu amatniekus? Ko mājražotāji vēlētos mainīt, uzlabot savā produktā? Kādi resursi tam nepieciešami? Kāpēc šis produkts ir īpašs? Kam tas domāts? Kā klienti uzzina par šo produktu? Ar ko atpazīstams Balvu novads Latgalē, Baltijā, Eiropā, pasaulē? Kāpēc rīdziniekiem jābrauc uz Balviem pirkt šie ražojumi? Kāpēc kādam pasaulē būtu jāpērķ šie ražojumi? Kas raksturīgs tieši Balviem un Ziemeļlatgalei? Ar ko mūsu novadi varētu izcelties citu ražotāju vidū? Kā klienti var uzzināt par mūsu ražotiem produktiem?”

Spraigas diskusijas laikā lektore atklāja, kādas nepilnības atradusi, meklējot informāciju par Balvu novada mājražotājiem vietējās interneta mājaslapās. Viņa puda neizpratni par mūsu pilsētas simboliem – “Vilku” un “Ūdensrozi”, kas atrodamā reklāmās par vietējo mājražotāju tirdziņu, jo šie simboli nekādā veidā nesniedz informāciju par mūsu mājražotāju ražoto preci. Diskutējot, kopīgiem spēkiem klātesošie meklēja jaunus mūspusi visprecīzāk raksturojošus simbolus. Kā viens no priekšlikumiem izskanēja iespēja izmantot Abrenes balto tautas tērpu kā Ziemeļlatgales simbolu. Turpinājumā, izanalizējot katru mūspusē ražoto preces paraugu, lektore sniedza vērtīgus padomus to ražotājiem, šo preču ārējā veidola, iepakojuma un reklāmas uzlabošanai.

Semināros rod jaunas idejas

Uzņēmējs KASPARS ROMANOVŠ no Tilžas jau ir izstrādājis zīmolu savām precēm un cenšas tās reklamēt dažādos veidos. Informāciju par savu uzņēmumu “Rūsa vēja” Kaspars izvietojis arī vairākās interneta vietnēs. Taujāts, vai reklāma darbojas, Kaspars teica: “Ja kādā brīdī kāds ir paņēmis lapiņu ar mūsu reklāmu, dažreiz piezvana sakot, ka grib samainīt atrastos dzelžus pret malku. Šobrīd diezgan daudzi jau zina, kas ir “Rūsa vēja”.” Uzņēmējs neslēpa, ka šādu semināru apmeklēšana stimulē domāšanu un atgādina par nedaudz piemirstām lietām, kam ikdienā ne vienmēr pievērš uzmanību. “Augstskolā jau visu neiemāca, tādēļ katrā šāda tikšanās ir savā ziņā vērtīga. Esmu no tiem, kuri ieklausās un paņēmu to, kas noderēs tieši man,” apgalvoja Kaspars.

Arī biškope TAMĀRA MITJUŠINA

uzskata, ka jebkurš seminārs ir lietderīgs, jo sniedz jaunu, noderīgu informāciju. Biškope atzīst, ka viņas un citu vietējo mājražotāju vājā vieta ir preces reklamēšana, izveidojot savas mājaslapas. “Katrā seminārā uzzinu kaut ko jaunu, mācīties nekad nav lieki,” pārliecību pautā T.Mitjušina piebilstot, ka jau 12.martā dosies uz Jelgavu, kur notiks biškopju konference.

Mājražotāja IRĒNA KEIŠA, kuras gatavotos mārūtiskus nogaršojuši daudzi balvenieši, atklāja, ka viņa apmeklēja semināru, lai vairāk uzzinātu par preces noformējuma iespējām: “Gribu, lai uz burciņas ir arī kāds krāsains zīmējums papildus tai informācijai, ko pieprasa Pārtikas un veterinārais dienests. Pirms semināra iesūtīju vairākus pašas izdomātus etiķešu variantus, lai dizainere palīdzētu radīt jaunu noformējumu,” pastāstīja I.Keiša. Viņa atklāja, ka savu preci – mārūtiskus, žāvētus ābolus, ārstniecības augus - piedāvā arī apkārtējo pilsētu iedzīvotājiem: “Divas reizes biju Rēzeknes tirgū. Braucu arī uz Gulbenes tirgu, un tur veicās ļoti labi, jo daudzi pircēji jau pazina manu produkciju.” I.Keiša neslēpa, ka pagaidām nav izstrādājusi savu zīmolu, bet labprāt tādu gribētu.

“Pēc semināra ir vairojusies mana pārliecība, ka zīmols “Ražots Balvos” ir jāpārstrādā, tas varētu būt, piemēram, “Radīts Ziemeļlatgalē”, vai kā citādi, jo mēs strādājam plašākā mērogā, nevis tikai savā novadā. Mums ir jādomā arī par Ziemeļlatgales tēlu, kādu mēs to nesam ārpus mūsu novada. Manuprāt, laba bija seminārā izskanējusi ideja par balto Abrenes tautas tērpu. Klausoties lektori, man radās ideja vēl vienam semināram – par preces iepakojumiem, ko varētu novadīt lektori no Latvijas Lauksaimniecības universitātes. Šobrīd domājam arī par mūsu aģentūras simbolikas izveidi,” pēc semināra pastāstīja p/a “Ziemeļlatgales biznesa un tūrisma centrs” vadītāja Inta Kaļva. Viņa vēlējas iedrošināt mūspusē ražotājus ar savu preci iziet plašākā mērogā, piedāvājot to arī lielveikalu tīkliem. I.Kaļva atklāja, ka šobrīd lielu vērtību pievērš jauniešu iesaistīšanai uzņēmējdarbībā. “Mūsu mājražotāji tiešām darina fantastiskus ražojumus – mums ir ko rādīt, vienkarši jābūt drosmīgākiem un jāpiedāvā tie arī citiem pircējiem, ārpus novada,” pārliecināta I.Kaļva.

Kādēļ būtu jāpiedalās kūku konkursā?

Viedokļi

Visa sestdiena būs kūku noskaņā

SNIEDZE RAGŽE, Valkas novada lauku attīstības un kooperācijas speciāliste

Ideja par šādu konkursu pieder man. Apzinājām sava novada dažādu

prasmju kūku cepējus ar vēlmi sapulcināt viņus kopā un parādīt plašākai publikai. Pirmais konkurss notika pirms trim gadiem. Kūkas tomēr ir neatņemama dzīves sastāvdaļa. Kādēļ neatklāt un nepastāstīt plašākai publikai par šādu prasmju meistariem? Man šķita, ka tas varētu būt interesants un arī skatītājiem jauks pasākums. Pirmajā gadā piedalījās aptuveni 20 cepējas no visiem mūsdienu pagastiem un Valkas pilsētas. Šogad izdomājām aicināt pie sevis arī citus kūku meistarus. Pirmkārt, tādēļ, ka savējie jau ir zināmi un iepazīti. Otrkārt, gribas, lai šis pulks vairojas, lai cilvēki iepazīstas ar citiem, lai dalās pieredzē. Priecājos, ka jau ir pieteikušies cepēji arī no kaimiņnovadiem. Ceram un aicinām uzdrīkstēties uz Valku braukt un sevi parādīt arī Balvu puses novadu cilvēkus. Vajag izmantot katru jaunu iespēju, ko piedāvā dzīve. Kūku konkurss ir iespēja bez maksas reklamēties, iepazīties ar domubiedriem, iemācīties kaut ko jaunu.

Pasākums notiek gandrīz visu dienu. Noteikums tāds, ka visi, kuri cep gardas kūkas un tortes, ierodas 12.martā pulksten 11 Valkā ar saviem gardumiem. Tehnika, kādā viņi gatavo tortes, tāpat arī to sastāvdaļas nav noteiktas. Šī gada tēma ir "Kūka Aijai", un noteikums, ka izstrādājumam jābūt ne mazāk kā trīs kilogramus smagam. Kūkas vispirms izstāda, visi apskata, nofotografē, pēc tam tās sagriež un degustē. Kūkas garšo un vērtē žūrija, savstarpējā pieredzē dalās pašas cepējas un cienā arī publiku, kura sēž pie galdiņiem kā restorānā. Kūku nekad nav par daudz. Pieredze liecina, ka vienmēr visu apēd.

Protams, konkursa dalībniekiem ir arī balva. Tā ir iespēja mācīties konditoru Maijas un Jāņa Kairu meistarklases nodarbībās. Šogad konditori piedāvā šokolādes tēmu. Meistarklases nodarbības norit vairāku stundu garumā, tā ka visa sestdiena aizritēs jaukā kūku noskaņā.

Jāsāk ir ar mazumiņu

BIRUTA NARUBINA, Viļakas iedzīvotāja

Kūkas cepu jau gadus 40, kopš izgāju pie vīra, taču sākumā to darīju vien ģimenes vajadzībām. Patiesībā nav nekāds brīnums, ka man tuva šī lieta, jo tēvs 15 gadus nostrādāja par konditoru, bet mamma cehā cepa bulkas un pirāgus. Un vienas no manām bērniņas atmiņām noteikti saistās ar tortēm, jo mūsmājās tās varēja nobaudīt itin bieži. Tētis bija lietpratējs biskvītu cepšanā, krēmu vāri-

šanā, viņš mācēja pareizi izvārit cukura glazūru, kas ne visiem izdodas. Tieši viņiem – maniem vecākiem – jāpateicas par nodotajām zināšanām un pieredzi, ko nu lieku lietā. Protams, gadu gaitā mēģinu kaut ko pamainīt un ieviest ko jaunu. Piemēram, vecāki brūnajā krēmā kā vienu no sastāvdaļām lika kakao, savukārt man labāk garšo, ja to aizstāj ar kausētu melno vai balto šokolādi. Tagad esmu jaunas krēma receptes meklējumos - lasu žurnālus, meklēju internetā un pavārgrāmatās. Tad to visu izmēģinu un nododu savu bargāko tiesnešu - ģimenes un radu - vērtējumam. Viņi gan ir pārliecināti, ka torte pēc vecāku mantotās receptes tomēr ir visgardākā un nevienai citai nestāv klāt.

Presē lasu, ka ik pa laikam novados rīko kūku cepšanas sacensības un drīzumā tādas būs arī Valkā. Atzišos, ka pirms dažiem gadiem man bija liela vēlme piedalīties tādā pasākumā. Toreiz regulāri sekoju līdz un šķirstīju visus "Ievas Virtuves" žurnālus, bet, kad pēc tam izlasīju nopublicētās receptes, pie sevis nodomāju, - labi vien, ka nepieteicos, man šajā konkursā ar savu klasiskās tortes recepti nebūtu ko darīt. Tās kūkas bija tik smalkas! Ar mandelēm, ingveru un dažādām

citām neierastām sastāvdaļām. Mans uzskats ir, - lai piedalītos plašāka mēroga pasākumos, jābūt pārliecībai par sevi, tādēļ vispirms vajadzētu pierādīt sevi vietējo novadu kūku cepšanas sacensībās. Tikai tad, ja veiktos, varētu iet tālāk, jo jāsāk ir ar mazumiņu.

Ir milzīgs prieks, ka cilvēki manas ceptās kūkas novērtējuši un par tām saka paldies vārdus - viņu novērtējums un atzinība man ir vislielākā pateicība un motivācija strādāt arī turpmāk. Tieši tādēļ cenšos iet līdzīgu laiku - skatos TV pārraides, lasu žurnālus un turpinu eksperimentēt. Vasarā ar milzīgu interesi skatījos TV raidījumu "Kūku kari", ko vadīja mūsu novadniece Ilze Briede no Žiguriem, un atkal secināju, ka man šādā konkursā nebūtu ko darīt, jo dalībnieces pārsteidza ar ļoti izsmalcinātām tortēm. Taču šovs bija labs un interesants. Manuprāt, arī šādas kūku cepšanas sacensības ir laba lieta visiem. Tā ir ļoti laba reklāma gan tiem, kas cep kūkas, gan arī vērtīga informācija degustatoriem, jo pēc visu kūku nobaudīšanas viņi zina, pie kā nākamreiz pasūtīt svētku torti. Šajā gadījumā ieguvēji ir visi.

Viedokļus uzklusēja
M.Sprudzāne un S.Karavoičika

Par ko raksta kaimiņos

TM tuvākajā laikā sāks sarunas par jauna cietuma būvniecību Latgalē

Tieslietu ministrija (TM) tuvākajā laikā ar pašvaldībām sāks sarunas par jauna cietuma iespējamo būvniecību Latgalē. Sarunas par jauniem cietumiem plānotas arī citu reģionu pašvaldību pārstāvjiem, TM jau iepriekš bija runājusi ar Latgales reģionu, taču piedāvātie zemes gabali ministriju neapmierināja, jo tās ir applūstošās teritorijas. Ministru kabinets pērn augustā atbalstīja informatīvo ziņojumu par Ieslodzījuma vietu infrastruktūras attīstības koncepcijas īstenošanas gaitu, kurā minēta prioritārā jauno cietumu būvniecības secība. Vispirms paredzēts uzbūvēt jaunu cietumu Liepājā, jaunus cietumus varētu būvēt Latgales reģionā, Pierīgā, Vidzemes reģionā un jaunu korpusu Olaines cietumā.

"Vietējā"

Madonā atvērta kafejnīca "Jungle.lv"

Garšīga kafija, šokolādes dzēriens, tēja, smalkmaizītes, kūkas, tortes, dažādi pirādziņi, maizītes... Ar simbolisku lentes pārgriešanu, kārdinošu konditorejas izstrādājumu piedāvājumu, tortes gabaliņa cienastu visiem apmeklētājiem 25.februārī Madonā, tirdzniecības centra "Konzums" telpās, durvis vēra SIA "Jungle.lv" kafejnīca. "Krūmiņa beķereja" ir uzņēmuma SIA "Jungle" struktūrvienība, kur cep gan saldus, gan sāļos produktus, kas jau ir pircēju iecienīti. Jaunajā, mājīgajā kafejnīcā pircējiem visi ceptuves gardumi būs pieejami, tos varēs arī pasūtīt.

"Stars"

Aizkrauklē apstiprina siltuma tarifu

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padome apstiprinājusi jaunus SIA "Aizkraukles siltums" siltumenerģijas apgādes pakalpojumu tarifus visiem siltumenerģijas pakalpojumu lietotājiem Aizkraukles novadā. Tarifs apstiprināts tabulas veidā, paredzot dažādas dabasgāzes tirdzniecības cenas. Mainoties dabasgāzes tirdzniecības cenai, mainīsies arī siltumenerģijas tarifs - tas var gan palielināties, gan samazināties. Pašlaik tarifs Aizkrauklē ir 43,54 eiro par megavatstundu. "Latvijas gāze" prognozē, ka no 1.aprīļa dabasgāzes tirdzniecības cena būs mazāka nekā pašreiz, līdz ar to tarifs Aizkrauklē aprīlī varētu būt 44,60 eiro par megavatstundu.

"Staburags"

Amatas pašvaldība ģimenei ar trīnišiem sola 3000 eiro

Ja Vidzemes slimnīcā dzimušo trīnišu - brāļu Artūra, Emīla un Kristapa - dzīvesvietu deklarēs Amatas novada teritorijā, tad Amatas novada dome ģimenei piešķirs vienreizēju 3000 eiro pabalstu. Bērnu mamma deklarējusi dzīvesvietu Burtnieku novada Valmieras pagastā, savukārt tēvs - Amatas novadā, kur ģimene plāno dzīvot.

"Auseklis"

Vecākiem nepieciešams gatavoties pārmaiņām

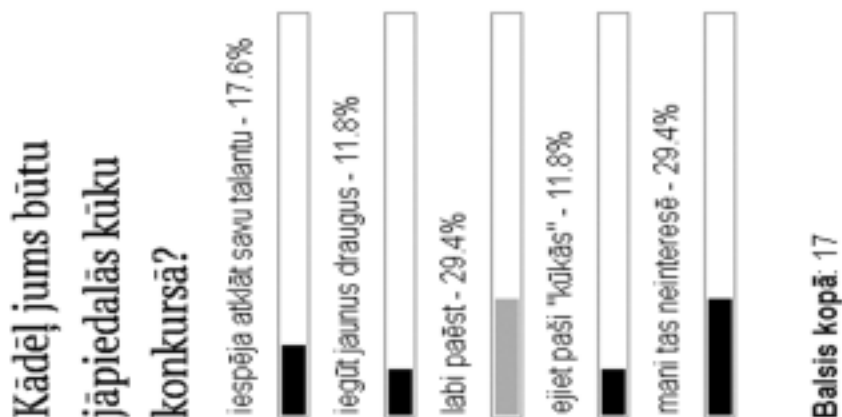
Šī gada janvāra beigās Krāslavas novada domes deputāti pieņēma lēmumu par četru novada skolu slēgšanu, tāpēc tagad sācies nopietns sagatavošanas darbs, lai bērni, kas apmeklē citās mācību iestādes, pēc iespējas vieglāk pārvarētu adaptācijas periodu. Pozitīvu rezultātu varēs sasniegt tikai tajā gadījumā, ja tiks ņemti vērā visi aspekti un ja pret dažādu problēmu risināšanu atbildīgi izturēsies visas puses - novada dome, pagastu pārvaldes, skolu administrācija un, protams, vecāki.

"Krāslavas Vēstis"

Re, kā!

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā www.vaduguns.lv

Viedokļi

Pie kā var novest vienaldzība?

Sanita Karavoičika

Šis nebūs stāsts par problēmu un tās veiksmīgu risinājumu, jo pagaidām tāda vēl nav. Šis ir stāsts par iespējamu vienaldzību – atbildīgo institūciju, izglītības iestāžu, līdzcilvēku, katra paša un arī sabiedrības kopumā. Par vienaldzību un nevēlēšanos kaut ko darīt daudzu gadu garumā, kas novedusi nu jau līdz samilzušai problēmai, kas skar vairākas ģimenes un bērnus.

Par to, ka skolās ik pa laikam notiek lielāki vai mazāki konflikti, zinām un pie tā esam pieraduši, jo skola ir vide, kurā bērni ne tikai apgūst zinības turpmākajai dzīvei, bet arī mācās sadzīvot, pieņemt viens otru, saprast un komunicēt. Taču ne vienmēr tas izdodas tik labi, kā sabiedrība vēlētos. Neapskaužamā situācijā nonācis kāds Balvu Valsts ģimnāzijas klases kolektīvs, kurā nu jau laiku samilzusi savstarpējās komunikācijas problēma starp klases kolektīvu, klasesbiedreni Maiju (meitenes vārds mainīts) un viņas ģimeni. Tieši nevēlēšanās meklēt kompromisu un norobežošanās novedusi līdz tam, ka problēmas risinājums nav redzams.

Ir sajūta, ka klasē mācās vecāki, nevis bērns

Neredzot iespēju jebkādā citādā veidā risināt sasāpējušo problēmu, klases bērnu vecāki šī gada janvārī nosūtīja vēstuli novada Izglītības, sporta un kultūras pārvaldei un Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijai. Skolas un vecāku padomes pārstāve Aija Mežale, raksturojot problēmu, stāsta: “Nolēmām vērsties pēc palīdzības, jo uzskatām, ka konfliktu dēļ ar Maiju un viņas vecākiem klasē valda nomācoša atmosfēra, bērniem grūti pievērsties tiešajam pienākumam – mācībām, jo jāraksta paskaidrojumi par dažādām situācijām, kurās iesaistīta minētā meitene. Bērni vairs nespēj izturēt Maijas ģimenes noteikumu diktēšanu gan skolai, gan klasesbiedriem un viņu vecākiem, un mūs māc pamatotās bažas, ka kādu dienu saspilētā atmosfēra klasē varētu pāriet vardarbīgā ricībā, ko, protams, neviens nevēlas pieļaut. Saprotoot situācijas nopietnību un to, ka problēma prasa rast risinājumu nekavējoties, februāra sākumā tika sasaukta klases sapulce, lai izrunātos ar Maijas ģimeni un visi kopā izņemtu, kā rīkoties turpmāk. Visi bija gatavi dialogam – izrunāt jautājumus un mēģināt saprast, ko darīt tālāk, taču Maijas vecāki diemžēl neieradās. Arī uz klases audzinātāja vairākkārtējiem telefonzvaniem viņi nereaģēja, kas liecina par šīs ģimenes attieksmi ne tikai pret viņu kā pedagogu, bet arī skolu un klases kolektīvu. Taču sapulcē tāpat notika, un tās noslēgumā tapa vēstule skolas direktorei, kurā, vislabāko nodomu vadīti, vecāki lūdza rast iespēju Maiju pārcelt uz citu klasi, jo tā būs labāk visiem. Sapulcē tapa zināms, ka Maijas ģimene terorizē ne tikai klases bērnus, bet arī viņu vecākus – zvana uz mājām un paaugstinātā balsi toni viņiem pārmet savu atvašu neaudzināšanu, skaidrojas par dažādām situācijām. Ir aizdomas, ka skolā Maija ieraksta klasesbiedru sarunas, filmē un vēlāk to atrāda vecākiem, kas atkal un atkal rada jaunas nesaprašanās. Bērni pamanījuši arī dažu priekšmetu skolotāju nevienlīdzīgo attieksmi sekmju novērtējumos un bieži jautā, kādēļ klasei viss jādara pēc noteikumiem, bet Maijai mācībās ir atlaides? Mūs nepamet sajūta, ka bērni mācās nevis ar Maiju, bet ar viņas vecākiem.”

A.Mežale uzsver, ka klases audzēkņiem ir labas un ļoti labas sekmes (tajā skaitā arī Maijai, kura ir viena no teicamniecēm), bērni ir apmierināti ar klases audzinātāju, kurš iemantojis viņu cieņu, un kopumā kolektīvā valda pozitīva atmosfēra. “Mēs negribam pazaudēt to, kas mums ir, tādēļ uzskatu, ka šis jautājums, kas briest vēl no bērnu darza un pamatskolas laikiem, jārisina un jāceļ gaismā, rakstot iesniegumus un publiskojojot informāciju. Tikai tā, iespējams, spēs palīdzēt ne vien konkrētajai meitenei, bet arī visiem pārējiem bērniem, kuri mācās šajā klasē. Diemžēl piedzīvotās konfliktsituācijas klasi un līdzšinējā attiecību veidošanas pieredze, kādu to viņi redz pašlaik, var negatīvi atsaukties uz bērnu kā personību veidošanos tālākā nākotnē, tādēļ vēl jo vairāk šī situācija būtu jārisina nekavējoties,” uzskata A.Mežale.

Skolas darbā pārkāpumus nesaskata

Pirmā institūcija, kas reaģēja uz vecāku iesniegumu, protams, bija skola. Jautāta par radušos problēmsituāciju, Balvu Valsts ģimnāzijas direktore Inese Paidere teic, ka ar šādu gadījumu savā darba praksē saskaras pirmo reizi. Viņa apstiprina, - jā, sūdzības un problēmas ir visās skolās, tā bijis gadiem un tas nav nekas jauns, taču parasti notiek tā, ka pie direktores atnāk bērns vai viņa vecāki, izstāsta par problēmu un tad to mēģina kopīgi risināt. Šajā gadījumā vecāki runāt par to, kas nomāc, uz skolu pie direktores nav nākuši, nav zvanījuši, arī pati meitene pie direktores nav bijusi. Kā stāsta I.Paidere, viņas vienīgā telefonsaruna ar Maijas tēvu notika pēc tam, kad tika saņemts vecāku parakstīts iesniegums ar problēmas izklāstu. “Zvanīju tēvam un telefonsarunā vienotājiem, ka noorganizēsim tikšanos ar viņu un vecāku pārstāvi, lai var izrunāt visas domstarpības. Tēvs piekrita, solot atzvanīt un precizēt tikšanās laiku. Taču viņa zvanu tā arī nesagaidīju. Pēc kāda laika zvanīju pati, taču viņš vairs klausuli necēla. Tā arī bija mūsu vienīgā komunikācija,” stāsta direktore.

Viņa atzīst, ka problēma klasē patiešām ir, tā ir ļoti ietilgusi, nerisināta un ielaista. Taču situāciju nevar atrisināt, jo no Maijas ģimenes puses pretimnākšanas nav – viņi nekomunicē ne ar skolas vadību, ne klases audzinātāju, neieradās arī uz vecāku sapulci, kas tika sasaukta, lai mēģinātu rast risinājumu saspringtajā gaisotnē. No vienīgās telefonsarunas ar Maijas tēvu, kas ilga teju stundu, I.Paidere izsecinājusi, ka meitenes vecāku uzskats ir, - viņu meitai visi dara pāri, bērni ir sakūdi, neviens ar viņu negrib draudzēties, bet ne klases audzinātājs, ne direktore lietas labā neko nedara. “Diemžēl nevienā punktā ģimene neatzīst, ka kaut mazākā problēma varētu būt viņos pašos vai bērniem. Maijas ģimenei teicu – ja arī būtu iespēja meiteni pārcelt uz citu klasi, ko savā vēstulē lūdza klases bērnu vecāki, tas neko nemainīs. Ja meitenes attieksme, uzvedība būs tāda pati un viņa nemainīsies, problēma aizies līdzī, ir pārliecināta direktore.

Lai uzlabotu mikroklimatu klasē, ar skolēniem visa mācību gada garumā strādājusi ģimnāzijas psiholoģe Ginta Keiša, kura ar skolēniem runājusi gan par konfliktiem un to risināšanu, gan vardarbību, klasi kā komandu, apsprieduši saskarsmes prasmes. Notikusi arī individuāla saruna ar Maiju un vairākas telefonsarunas ar viņas vecākiem. “Klase vairākkārt mēģinājusi meiteni pieņemt un iesaistīt dažādās aktivitātēs, nodibināt draudzīgas attiecības. Ar bērniem runā gan klases audzinātājs, gan mājās - vecāki. Taču Maijas vecāku nesadarbošanās diemžēl problēmas risinājumu neveicina. Tad atliek tikai jautājums, kā ar šo ģimeni strādāt? Esmu runājusi arī ar pedagogiem. Priekšmetu skolotāji apgalvo, ka mācību stundās konfliktu starp bērniem nav. Tad kur šie visi izdomāti

konflikti parādās? Starpbrīžos? Vai mēs varam piestāvēt visām klasēm klāt? Tas nav iespējams,” secina I.Paidere.

Februāra sākumā Balvu Valsts ģimnāzijā ieradās bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas inspektore un tikās ar skolas direktori, klases audzinātāju, psiholoģi, sociālo pedagogu, konfliktā iesaistītās klases bērniem, arī atsevišķiem bērnu vecākiem. “Izvērtējot radušos situāciju, inspektore skolas darbā pārkāpumus nesaskatīja, taču atzina, ka problēma klasē patiešām ir, un sniedza ieteikumus turpmākajā darbībā, kas nekavējoties arī tika īstenoti dzīvē,” stāsta Balvu Valsts ģimnāzijas direktore.

Sasauca atbildīgo institūciju sapulci

17.februārī pēc I.Paideres iniciatīvas novada Izglītības, kultūras un sporta pārvaldē pie vadītājas Noras Apīnes uz sanākumi sanāca ģimnāzijas psiholoģe, sociālā dienesta vadītāja un bāriņtiesas priekšsēdētāja. Starpinstitucionālās sanāksmes mērķis bija pārrunāt radušos situāciju un turpmākās darbības. “Runājam par to, kā šai ģimenei palīdzēt. Taču palīdzēt var tikai tad, ja cilvēki ir gatavi sadarboties. Šajā gadījumā nekāda sadarbība nenotiek - piedāvājam psihologa palīdzību, no kuras ģimene atteicās, arī konkrēti pie manis pārvaldē meitenes vecāki nav vērsušies,” teic novada Izglītības, sporta un kultūras pārvaldes vadītāja Nora Apīne. Viņa stāsta, ka, saņemot vecāku vēstuli, kopā ar Izglītības pārvaldes speciālistiem ieradās skolā un tikās gan ar skolas administrāciju, gan skolotājiem, kuri vēstulē minētajā klasē māca stundas. “Sarunā mācību priekšmetu skolotāji noliedz, ka klasē būtu saspringta gaisotne vai konfliktsituācijas. Ar minēto klasi strādāja arī Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes psiholoģe. Par izveidojušos situāciju ar mani runājusi arī Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas inspektore, kura norāda uz sarežģīto situāciju minētajā klases kolektīvā,” skaidro N.Apīne. Viņa stāsta, ka pirms kāda laika pārvalde saņēma minētās ģimenes vēstuli, kurā Maijas vecāki pieprasīja izsniegt klases vecāku parakstīto iesniegumu, uz ko tika sniegta rakstiska atbilde, ka iesniegumā juridiski jānorāda, kādiem tieši nolūkiem šo vecāku iesniegumu paredzēts izmantot. Atbildi (uz sarunas dienu) pārvaldes vadītāja joprojām nav sagaidījusi. Vēl minētajai ģimenei nosūtīta ierakstīta vēstule, kurā vecāki informēti par sekām, kādas var iestāties, ja ģimene pārkāps skolas iekšējās kārtības noteikumus. “Darījām zināmu, ka esam saņēmuši ziņojumu no skolas, kurā norādīts, ka meitene nokavējusi daudzas mācību stundas, bet par kavējumu iemesliem vecāki klases audzinātāju nav informējuši. Ja šāda ricība atkārtosies, mums ir tiesības ziņot sociālajam dienestam un bāriņtiesai,” skaidro Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes vadītāja. Viņa atzīst, ka radusies konfliktsituācija traucē gan klases, gan visas skolas darbu.

* Turpinājums 5.lpp.

Viedokļi

* Sākums 4.lpp.

Slikto ārpus savas vides iznest nevēlas

Savs viedoklis un skatījums par minēto situāciju ir arī Balvu novada Bāriņtiesas vadītājai Rudītei Krūmiņai, kura bija viena no iestāžu vadītājiem, kas piedalījās starpinstitucionālajā sanāksmē. Līdz šim bāriņtiesa no skolas nav saņēmusi iesniegumus par vardarbību vai domstarpībām vienaudžu vidū un neviens arī nav lūdzis izvērtēt, vai vecāki pilnībā pilda savus pienākumus, taču pēc sapulcē dzirdētā un saklausītā viņai secinājums viens, - klasē pastāv emocionāla spriedze, kas arī ir viens no vardarbības veidiem. "Varbūt tas ir skaļi teikts, bet redzams, ka pastāv emocionālā vardarbība un tā notikusi gadiem. Bērns, iespējams, kļuvis par vecāku upuri, tanī pašā laikā nesot līdzī sekas, ar kurām šobrīd sastopas pārējie skolēni. Kā vienu no risinājumiem ieteicu piesaistīt Valsts bērnu aizsardzības inspekcijas mobilo grupu, kad atbrauc speciālisti ar citām iespējām, citiem resursiem un strādā ar klasi. Uzklautos direktora informāciju, sapratu, ka klasē izveidojušās saspīlētas attiecības, jo bērna vecāki mēģina jautāt atbildes visapkārt, bet paši uz sarunu nenāk. Un kamēr šie vecāki nesapratīs, ka problēmas dzīvē nāk no mājām, no ģimenes, nekas nemainīsies," uzskata bāriņtiesas priekšsēdētāja.

Viņa apstiprina, ka šobrīd situācija sakāpināta, taču ir skaidrs, ka Maijai palīdzību vajadzēja sniegt jau sen – kopš 1.klases vai pat agrāk. "Diemžēl jāsecina, ka līdz šim neviena institūcija pat nav mēģinājusi vai gribējusi iejaukties un kaut ko darīt. Te ir tas stāsts – mīļā miera labad ieliksīm lielāku novērtējumu, pamāsim līdzās ar galvu un šādu problēmu nelaidīsim ārā no savas vides, jo tas būs apkaunojums. Sabiedrībā pastāv stereotips, ka par slikto ārpus savām telpām nerunā," teic R.Krūmiņa.

Kā speciāliste ar lielu darbu pieredz bāriņtiesas vadītāja uzskata, ka šādas situācijas bērniem atstāj vissmagākās sekas turpmākajā dzīvē, tieši tādēļ ir jārikojas. "Ļoti labi, ka iesaistījušies speciālisti, kas jau strādā ar klasi. Iesaistījušies arī klases vecāki, jo viņi grib palīdzēt saviem bērniem. Turklāt nepieciešams strādāt arī ar bērnu, kura vecākiem šķiet, ka viņi ir paši labākie, paši priekšzīmīgākie un kuri vislabāk audzina savus bērnus. Šai ģimenei noteikti vajadzīga speciālistu palīdzība, un būtu labi, ja viņi to saprastu un palīdzību pieņemtu. Man

Kādu redzat šo situāciju un ko darīt lietas labā?

GINTA KEIŠA, Balvu Valsts ģimnāzijas psiholoģe: -Runājot par konkrēto konfliktu, jāteic, ka šoreiz šis nav stāsts tikai par kādu bērnu nelielu savstarpēju ķiviņu vai nesaskaņām. Šī problēma nav izveidojusies ne dažu dienu, pat ne gada laikā. Šis stāsts ildzis vairāku gadu garumā un nu piedzīvojis brīdi, kad no izvirduma izvairīties vairs laikam nebija iespējams. Tāpat šis nav stāsts par konfliktu tikai starp skolēniem, jo tajā iesaistīti arī viņu vecāki, ģimenes, kas situāciju padara daudz komplicētāku. Rodoties konfliktsituācijai skolā, klasē, vienmēr gribas cerēt, ka visas iesaistītās puses aktīvi līdzdarbosies, lai problēmu atrisinātu pēc iespējas ātrāk un skolēni varētu pievērsties savam tiešajam pienākumam – mācīties. Un šim procesam jānorit bērniem drošā, labvēlīgā psiholoģiskā klimatā savā klasē un skolā. Ja konfliktu nav iespējams atrisināt un nonākt pie vienotas, visām pusēm pieņemamas rīcības stratēģijas, šāda vide pastāvēt nevar, kā tas šobrīd ir arī šajā klasē. Šī situācija rada skolēnos trauksmi, nedrošības sajūtu un negatīvas izjūtas, kas radījušas sašķeltu klases kolektīvu. Diemžēl jāatzīst, ka dotajā brīdī gatavība sadarboties nav tik izteikta, kā būtu nepieciešams. Pusēm nav izdevies apsēsties pie viena galda, lai pārrunātu turpmākās darbības iespējas, jo viena no konfliktā iesaistītajām pusēm uz šīm sarunām neierodas un no piedāvātās palīdzības, konflikta risināšanas iespēju piedāvājumiem un atbalsta atsakās. Lai situāciju atrisinātu, būtu iespējams novērst turpmākās konflikta izpausmes un varētu izvairīties no savstarpējiem pāri nodarījumiem skolēnu vidū, kas var rasties nokaitētas atmosfēras rezultātā, visām iesaistītajām pusēm (šoreiz vairāk tieši bērnu vecākiem) jāatrod iespēja nolikt malā katram savas ambīcijas, piedzīvoto notikumu raisītās emocijas un jāapsēžas pie viena galda. Ir jāizrunā radušās nesaskaņas, pieņemamais un nepieņemamais komunikācijas veids starp pašiem vecākiem un arī viņu bērniem, jāpieņem lēmumi par turpmāku līdzaspastāvēšanu. Šajā situācijā nepieciešams komplekss darbs no iestāžu puses, kā arī vēlme mainīt situāciju un, iespējams, kaut kādā mērā arī katram pašam sevi.

RITA VASIĻJEVA, Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas inspektore: -Izvērtējot ģimnāzijas administrācijas un arī skolotāju darbu, pārkāpumus nefiksējam. Jā, problēmas klasē pastāv, bet par tām neko sīkāk nedrīkst komentēt, tieši tādēļ direktorei ieteicām vērsties novada izglītības pārvaldē, organizējot sanāksmi, un lūgt iesaistīt arī sociālo dienestu un bāriņtiesu. Mūsu prakse liecina, ka diemžēl gadījumi, kad bērnu vecāki lūdz pārcelt uz citu klasi bērnu teicamnieku, ir bijuši, bet tas nenotiek bieži. Taču to darīt nav iespējams. Šādos gadījumos iestādes vadītājam jārikojas pēc normatīvajiem aktiem, bet tajos nav noteikta situācija, kad skolas direktors varētu izslēgt no skolas nepilngadīgu skolēnu. Civillikums paredz, ka līdz pilngadības sasniegšanai vecāks ir nepilngadīga bērna likumiskais pārstāvis, līdz ar to pāriet uz citu klasi vai skolu bērns var tikai ar vecāku piekrišanu.

Mēģinājām noskaidrot arī Maijas ģimenes viedokli šajā jautājumā, taču viņi atteicās sniegt jebkādu komentāru, solot šo jautājumu risināt tiesībsargājošās iestādēs.

POST SCRIPTUM. Bērnu tiesības regulējošie normatīvie akti atrunāti ļoti strikti, mēs tos zinām un respektējam. Taču tikpat svarīgs ir arī samērīguma princips, jo šajā gadījumā uz svaru kausiem likta bērnu emocionālā labsajūta. Vai var izšķirt, kurš no viņiem palīdzību pelnījis vairāk? Esmu pārliecināta, ka visi.

Pārdomām

Kurš netikums ir visbīstamākais?

Pavisam nesen prāvests Mārtiņš Klušs Balvu katoļu draudzei atgādināja par netikumu bīstamību. Lūgts par to pastāstīt arī "Vaduguns" lasītājiem, prāvests mudina rūpīgi izlasīt rakstu no priestera Edvarda Stanieka (Edward Staniek) Latvijā izdotās grāmatas "Tikumi un netikumi" (Edvards Stanieks ir poļu garīdznieks, profesors, patrologs un habilitēts teoloģijas doktors, tulkojis t.Augustins OP).

Visbīstamākais netikums ir lepnība, to sauc arī par egoismu. Tā ir nepareiza sevis mīlestība, un šīs mīlestības pamatā ir patmīlība.

Dievs nepārprotami ir aicinājis: "Mīli savu tuvāko kā sevi pašu." Tātad Viņš vēlas, lai cilvēks mīl savu tuvāko un pats sevi. Īsta mīlestība pret otru cilvēku sākas ar pareizu sevis mīlēšanu. Jāsaka atklāti, ka sevi mīlēt nav viegli. Mīlestība ir rūpes par to, kas ir labs, par to, kas bagātina, par to, kas palīdz augt. Dievs cilvēkam ir devis pašcieņu. Tā ir kā dzinulis mūsu izaugsmei, un no tās ir atkarīgi mūsu panākumi. Pašcieņa mūs mudina sacensties ar citiem.

Pašcieņu, šo Dieva dāvanu, izmantoja cilvēka ienaidnieks, kad vēlējās novērst viņu no Dieva. Viņš parādīja cilvēkam iespēju pašam sasniegt apsolīto dāvanu, līdz kurai saskaņā ar Dieva plānu cilvēkam ir jāizaug un uz kuru sava brieduma trūkuma dēļ viņam vēl nebija tiesību. "Jūs būsiēt kā Dievi," - lūk, kārdinājums zem labā un jaunā paziņas koka. "Jūs būsiēt kā Dievi." Dievs vēlējās, lai mēs būtu "kā Dievi", bet paredzējis, lai mēs līdz tam nonāktu pakāpeniski. Paradīzē slikti izmantotā pašcieņa kļuva par patmīlību un noveda līdz nelaimei. Dieva dāvanu Ādams izmantoja pret sevi un pret saviem bērniem.

Tātad **lepnības** pamatā ir pastāvošo likumu neievērošana, centieni ieņemt vietu, kura cilvēkam šobrīd vēl nepienākas. Lepnība grib nepartraukti pār mums valdīt. Tā tiecas divos virzienos.

Pirmais **virziens - lepnība mudina visu attiecināt**

uz sevi. Cilvēks grib būt citu uzmanības un interešu centrā. Ar visiem iespējamiem līdzekļiem viņš cenšas panākt, lai būtu nozīmīgs, un dara to pat uz citu rēķina.

Otrais virziens - lepnība tiecas vadīt citus un valdīt pār viņiem. Ja cilvēks neuzvar, ja negūst panākumus, ja piedzīvo sakāvi, tad viņa nepareizi izdzīvotā pašcieņa cieš.

Lepnība ir katrā no mums. Cilvēka iekšējās pasaules pazinēji teikuši, ka lepnība dzīvo vēl piecas minūtes pēc cilvēka nāves. Tātad tā ir katrā no mums - vai nu atklāta un kontrolēta un tāpēc nav bīstama, vai arī, ja netiek ņemta vērā, tā var iznīcināt mūs pašus un citus. Lepnība ir *inteliģenta* un mūs pārspēj, jo darbojas *zemapziņā*. Piemēram, bieži vien, kad veicam kādu labu darbu, mums liekas, ka mūsu motivācija ir cēla, bet pēc kāda laika atklājam, ka mūsu rīcību noteicis vienīgi *egoisms* un mēs esam tiekušies tikai pēc sava goda. Tad apzināties, ka tieši lepnība bijusi mūsu rīcības virzītājspēks.

Atklāt lepnību un atmaskot tās darbību ir ļoti grūti. Lepnība ir bīstama vienmēr: vai tas, piemēram, būtu bērnodārzā, kur viens zēns valda pār citiem bērniem, vai skolā, kad Jānis nes divas somas, savu un Pētera, jo Pēteris ir kungs, bet Jānis kļuvis par viņa kalpu, vai laulībā, kad vīrs ne tikai nepalīdz sievai, bet pat nevēlas cienīt viņas darbu, jo viņš ir mājas kungs, bet viņa tikai kalpone, vai arī pensionātā, kur sirmgalvjai strīdas par to, vai rit būs vai nebūs labs laiks, un strīdu pārvērš lielā skandālā. Protams, ka te nav runa par to, vai rit būs vai nebūs lietus, bet gan par to, kuram ir taisnība un kurš šajā situācijā uzvarēs.

Lepnība mūs pavada visu mūžu. Tā ir draudīga, jo spēj izmantot visu, un tās rīcībā ir visi netikumi; lepnība ir tā, kas rosina **alkatību** un **skaudību**, tā ir noteicēja pār **dusmu uzplūdiem**. Lepnība spēj izmantot daudzus tikumus, tostarp pazemību. Kāds, piemēram, daudzus gadus centies kļūt pazemīgs un saka: "Nu beidzot esmu pazemīgs." Bet lepnība šajā brīdī triumfē, jo vēlēšanos iegūt pazemību tā padarīja par cilvēka dzīves mērķi un nemanot

cilvēku pārliecinājusi par viņa varenību. *Vispazemīgākais no pazemīgākajiem* parasti ir lepnības pārpilns cilvēks.

Lepnība tāpat kā profesionāli sērfotāji prot vienmēr būt viņa virsotnē. Tas ir netikums, kas liek sevi manīt tajā brīdī, kad cilvēks vismazāk to gaida. Tad lepnība triumfē un saka: "Atkal uzvarēju." Lepnībai ir tūkstošiem seju. Brīžiem tā parādās kā **varenības** vai **mazvērtības komplekss**. Cenšanās palikt pēdējā vietā bieži ir mēģinājums pievērst sev uzmanību, bet uz tādu rīcību pamudina lepnība.

Patmīlību jeb pārmērīgu pašcieņu **ir grūti atklāt**. Reizēm kā ķermenī apslēpta slimība tā gaida atbilstošus apstākļus, lai varētu attīstīties. Piemēram, cilvēks tiek darbā paaugstināts, un jau pēc pāris nedēļām ar viņu vairs neko nevar sarunāt. Apkārtējie prāto, kas ar viņu ir noticis, bet vienkārši beidzot ir radusies situācija, kad viņš var valdīt pār citiem. Šis cilvēks to bija gaidījis visu mūžu. Cilvēks, kas nopircis japāņu automašīnu, ar nicinājumu skatās uz tiem, kas brauc ar *zapīti*, kaut gan viņš pats piecpadsmit gadus ar to braucis. Atkal ir radies iegāsts, lai lepnība varētu atklāties. Līdzīgu piemēru ir ļoti daudz. Par netikumiem var runāt saistībā ar dzīves notikumiem, te pat nav nekas jāizdomā.

Kādas ir lepnības sekas? Tā ir visu grēku māte. Katrā no tiem tā ir ieguldījusi savu *grasi*. Lepnības pilns cilvēks vienmēr ir neapmierināts vai arī viņa apmierinātība ilgst ļoti īsu brīdi. Jaunās mašīnas īpašnieks bija laimīgs tad, kad viņa jaunā mašīna atradās blakus *zapiņiem*, bet, kad viņš ieraudzīja, ka kolēģim ir labāka mašīna, uzreiz sāka vēlēties tādu iegūt un sapņot par vēl dārgāku un labāku automašīnu. Lepnības pilns cilvēks **nekad** nav apmierināts un nepartraukti tiecas tikt augstāk.

Lepnība ir galvenais stresa iemesls, jo tā neprot zaudēt un nepacīst neveiksmes. Bet dzīvē neveiksmes ir neizbēgamas; cilvēks, kurā valda lepnība, to pārdzīvo pārspilēti. Tas ietekmē viņa nervu sistēmu un pakāpeniski cilvēku sagrauj.

* Turpinājums 14. lpp.

Īsumā

Iepriecina vecvecākus

Foto - no personīgā arhīva

25.februārī Medņevas pirmsskolas izglītības iestādē "Pasaciņa" ciemojās bērnu vecvecāki, lai piedalītos jaukā pasākumā "Ēdiet putru katru dien, būsiet veseli arvien!".

"No visas sirds priecājamies par ikvienu, kurš atsauca uz ielūgumu pavadīt 25.februāra rītu kopā ar mums, jo katrs mazbērns ir daļiņa no vecmāmiņas un vectētiņa. Šajā gadā uz vecvecāku pasākumu uzaicinājām Viļakas novada pirmsskolas izglītības iestādes, lai dalītos pieredzē. Liels prieks bija redzēt Viļakas un Žiguru pirmsskolas izglītības iestāžu vadītājus un pirmsskolas skolotājus. Vecvecāku pasākumā ar savu klātbūtni mūs priecēja arī Medņevas pagasta pārvaldes vadītājs Juris Prancāns, sekretāre Maruta Dzanuška un Susāju pagasta pārvaldes vadītājs Ilmārs Locāns," pastāstīja bērnu darba vadītāja Ilze Brokāne.

Aktivitātēs piedalījās visas pirmsskolas mācību iestādes bērnu grupas – "Ežuki", "Rūķi" un "Lāčuki". Pasākumu vadīja Saimniece un Runci Kārumnieks, kuru lomās iejutās skolotājas Biruta Konovalova un Ilona Grahojska, kā arī Peļu saimniece, kuras lomā iejutās skolotāja Inese Logina. Par meiteni no Saldumu ciema pārtapa skolotāja Karina Aleksejeva, bet par Galveno pavāru - Gunta Briediņa. Savukārt bērni uz īsu brīdi kļuva par pavāriem un pelēniem, kuri kopā ar Saimniecī un Runci Kārumnieku vārīja gardu putru, ar ko pacienāt ciemiņus.

Pasākumā ar lielu mīlestību un sirsniņu bērni dziedāja mūzikas skolotājas Elitas Loginas iemācītās dziesmas, dejoja un izteiksmīgi runāja skolotāju iemācītos tekstus, bet noslēgumā, kad lielais biezputras katls bija izvārīts, cienāja ciemiņus ar gardo virumu.

Par jauko pasākumu priecējās arī Susāju pagasta pārvaldnieks Ilmārs Locāns: "Man ir liels prieks, ka uzaicinājāt uz tik jauku pasākumu. Interesanti, skaisti, tēli darbojas lieliski. Ceru, ka arī nākotnē priecēsiet ar tik jaukiem uzvedumiem." Arī vecmāmiņa Antoņina Pabērza nenožēloja, ka atnāca ciemos: "Mairis pagaidām ir mans vienīgais mazdēls, tāpēc visa mīlestība tiek viņam. Pasākums mani aizkustināja – bērni daudz ko jaunu iemācījušies, skaisti dzied un dejo, valdīja ļoti laba atmosfēra. Paldies par garšīgo biezputru, kuru baudot, atcerējos savu bērnību." Savukārt I.Brokāne ir pateicīga kolektīvam par ieguldīto darbu, smaidiem, atsaucību, iejūtīgo, laipno attieksmi un silto gaisotni, kas valdīja bērnu darba telpās.

Lepojamies

Uz Balvu novada "Jauniešu gada balvu 2015" šogad pretendēja patiesi lieliski jaunieši, tādēļ žūrijas darbs izrādījās īpaši grūts. Arī nominācijā "Gada jaunietis sportā vai sporta komanda" vērtētājiem bija jāizdara ļoti sarežģīta izvēle, jo visi pretendenti bija guvuši panākumus ne tikai novada, bet arī Latvijas un starptautiska mēroga sacensībās un bija pelnījuši saņemt šo godalgu.

Sportiska un muzikāla

Astoņpadsmitgadīgā Balvu Valsts ģimnāzijas 12.klases skolniece DITA KAŠA saņēma "Jauniešu gada balvu 2015" nominācijā "Gada jaunais sportists vai sporta komanda" vecuma grupā līdz 25 gadiem. Balvai viņu izvirzīja skolasbiedrene un draudzene Viktorija Beļikova.

Izvirzot balvai savu skolasbiedrēni, Viktorija uzsvēra, ka Dita aktīvi piedalās Balvu pilsētas un skolas sporta dzīvē. Viņa apmeklēja Balvu Sporta skolas vieglatlētikas sekciju un šajā mācību gadā ir guvusi vērā ņemamus panākumus lodes grūšanā, tāllēkšanā un septiņcīņā. Viņas pērnā gada sportisko sasniegumu kontā ir janvāri Igaunijas pilsētā Valgā vieglatlētikas sacensībās iegūtā 1.vieta tāllēkšanā un 1.vieta lodes grūšanā; 7.februārī Rīgas atklātajās junioru meistarsacīkstēs telpās iegūtā 1. un 3.vieta lodes grūšanā; 15.februārī Kuldīgā Latvijas čempionātā U-20 vecuma grupā telpās izcīnītā 2.vieta lodes grūšanā; 20.februārī Latvijas čempionātā vieglatlētikā telpās iegūtā 3.vieta lodes grūšanā; 11. - 12.jūnijā Latvijas čempionātā daudzciņā vieglatlētikā Valmierā izcīnītā 3.vieta septiņcīņā U-20 vecuma grupā; 28.jūnijā Latvijas čempionātā U-20 vecuma grupā vieglatlētikā diska mešanā iegūtā 3.vieta. Pagājušā gada maijā jaunie saņēma arī Balvu novada pašvaldības Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes Pateicību par augstiem sasniegumiem Latvijas ziemas čempionātā U-20 vecuma grupā vieglatlētikā.

Dita gūst lieliskus rezultātus ne tikai augsta līmeņa valsts un starptautiskās sacensībās, bet aktīvi piedalās arī savas skolas un novada sporta dzīvē. Dita ne tikai iesaistās Balvu Valsts ģimnāzijas sporta aktivitātēs, bet palīdz arī tiesāt Balvu novada atklātajās skolēnu sporta spēles, uzņemoties sekretāres pienākumus.

Ar lieliskiem rezultātiem jaunie aizstāv Balvu Valsts ģimnāzijas godu dažādās sacensībās. Tā pērnā gada decembrī Balvu novada atklātajās skolēnu sporta spēlēs basketbolā "A" grupā skolas komanda ar viņas palīdzību izcīnīja 1.vietu, bet 2015.gada janvāra sākumā Balvu novada atklātajās skolēnu sporta spēlēs basketbolā "A" grupā viņa savai komandai palīdzēja izcīnīt 1.vietu un pagājušā gada novembrī Balvu novada atklātajās skolēnu sporta spēlēs volejbolā "A" grupā - 2.vietu. Kopā ar Ditu BVĢ komanda Latgales reģiona fināla sacensībās basketbolā "A" grupā ieguva 2. vietu. Pie Ditas sasniegumiem pieskaitāmi arī: pērn oktobra vidū Balvu

Foto - A.Kirsanovs

Apbalvojums pārsteidza. Pati Dita atklāj, ka bija nedaudz pārsteigta, saņemot apbalvojumu, tomēr ļoti priecājās. Viņa stāsta, ka balvas statuete novietota goda vietā plauktā kopā ar citām medaļām un diplomiem. Atskatoties uz aizvadīto gadu, Dita atzīst, ka tas bijis ļoti veiksmīgs, taču vislielāko gandarījumu snieguši Latvijas čempionātos gūtie panākumi. Pēc ģimnāzijas absolvēšanas Dita plāno dzīvi saistīt ar sportu, studējot Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmijā, bet šobrīd ļoti gaida braucienu uz vieglatlētikas treniņnometni Spānijā, kurp dosies marta vidū.

novada atklātajās skolēnu sporta spēlēs vieglatlētikas krosā "A" grupā iegūtā 2.vieta, septembrī Balvu novada atklātajās skolēnu sporta spēlēs vieglatlētikas sacensībās "A" grupā stafetes skrējienā izcīnītā 1. vieta, tāllēkšanā - 1.vieta un lodes grūšanā - 1.vieta, kā arī maijā Balvu novada atklātajā skolēnu sporta spēļu kausa izcīņā pludmales volejbolā iegūtā 1. vieta, volejbolā atlases turnīrā "Lāse 2015" izcīnītā 2.vieta un novembrī Balvu Sporta skolas pārbaudes sacensībās fiziskajā sagatavotībā "JUN" grupā iegūtā 1.vieta.

Dita ir ne tikai lieliska sportiste, viņa atrod laiku arī mūzikai - spēlē baritona saksofonu pūtēju orķestrī "Balvi", kā arī muzicē Balvu Mūzikas skolas saksofonistu kvartetā. Šovasar viņa piedalījās Skolēnu dziesmu un deju svētkos Rīgā. Jaunietei piemīt daudzas labas rakstura īpašības. "Dita ir ļoti draudzīga, viņai piemīt laba humora izjūta un augsta atbildības sajūta," balvas saņēmēju raksturo draudzene Viktorija Beļikova.

Aizstāv Latvijas godu Gruzijā

Sešpadsmitgadīgo Balvu Valsts ģimnāzijas 10.klases skolniece AIVU NIEDRU, kura kļuva par jauniešu gada balvas laureāti nominācijā "Gada jaunietis sportā vai sporta komanda" vecuma grupā līdz 18 gadiem, apbalvojumam izvirzīja treneris Imants Kairišs.

Aiva ir Balvu Sporta skolas audzēkne un nodarbojas ar vieglatlētiķi jau 9 gadus. 2015.gadā Latvijas Jaunatnes olimpiādē, kas norisinājās Valmierā no 2. līdz 5.jūlijam, Aiva izcīnīja 1.vietu šķēpa mešanā, aizmetot 500 g smago šķēpu 46,33m tālu. Šis panākums viņai ļāva iekļūt starp 16 labākajiem Latvijas vieglatlētiķiem, kuri pārstāvēja Latviju Eiropas Jaunatnes olimpiskajā festivālā Gruzijas pilsētā Tbilisi. "Šajās sacensībās Latviju pārstāvēja 72 jaunie sportisti septiņos sporta veidos, un Aivai Tbilisi izdevās iekļūt finālsacensībās, izcīnot 12.vietu 18 sportistu konkurencē," Aivas pērnvasar gūtos panākumus atklāj I.Kairišs. Aizvadītā vasara balvenietei bija sevišķi veiksmīga, jo viņa ieguva arī Sporta meistara kandidāta sporta klasi, kas jauniešiem ir liels sasniegums.

Arī pārstāvēt Balvu novadu, Aiva regulāri piedalās dažāda mēroga vieglatlētikas sacensībās Latvijā un Igaunijā. "Viņas pamatdisciplīna ir šķēpa mešana, bet arī citās disciplīnās Aiva startē sekmīgi, jo viņa ir vispusīga un talantīga meitene. 2015.gadā kopumā Aiva izcīnījusi 14.godalgotas vietas,"

atklāj jaunietales treneris.

"Jauniešu gada balvas 2015" saņēmēja ir ne tikai sportiska, bet arī gudra un uzcītīga. Šobrīd Aiva mācās Balvu Valsts ģimnāzijas 10.c klasē, bet 9.klasi viņa pabeidza ar sudraba liecību un vidējo atzīmi 8,81, eksāmenos saņemot 9 un 8 ballju vērtējumus. Arī šī mācību gada pirmā semestra vidējais vērtējums bija 8,5 balles.

Aiva dzied arī skolas jauktajā korī, apmeklēja volejbola pulciņu un pārstāv skolu dažādās sporta sacensībās. Jauniete ir sabiedriski aktīva - klasē viņa ir sporta ministre un iesaista klasesbiedrus sporta aktivitātēs. Klasesbiedri un skolotāji raksturo Aivu kā ļoti patstāvīgu, centīgu, neatlaidīgu un atsaucīgu meiteni ar plašu redzesloku, kurai patīk lasīt grāmatas, sekot līdz Latvijas sportistu panākumiem un padodas arī ēst gatavošana.

"Aiva ir talantīga, vispusīga un mērķtiecīga meitene ar savu īpašo redzējumu un viedokli par lietām un notikumiem. Ikviens jaunietis var mācīties no Aivas viņas spēju apvienot mācības vairākās izglītības iestādēs un pilnveidoties dažādās jomās," uzskata I.Kairišs. Par šo vērtējumu liecina arī jaunietales iegūtie diplomi - 2014.gadā Aiva pabeidza Balvu Mākslas skolas Visuāli plastiskās mākslas programmu, 2015. gadā - Balvu Sporta skolas profesionālās ievirzes programmas vieglatlētikā mācību treniņu posmu. Tagad sporta skolā viņa apgūst sporta meistarības pilnveidošanas posma programmu.

Foto - A.Kirsanovs

Balva pārsteidza. Aiva atzīst, ka bija nedaudz pārsteigta par apbalvojumu: "Nedomāju, ka to dabūšu, jo konkurenti bija spēcīgi." Par savu lielāko pērnā gada panākumu jaunie uzskata uzvaru Latvijas Jaunatnes olimpiādē. Šobrīd viņa spārīgi trenējas, gatavojoties jaunajai sezonai, un 3 - 5 reizes nedēļā dodas uz sporta zāli, kur katrreiz pavada pusotru vai divas stundas.

"Aivas Niedras sasniegumi mācībās un sportā ir paraugs visiem jauniešiem un pierādījums, ka neatlaidīgs darbs, centība un mērķtiecība ir priekšnoteikums panākumiem, kas mūs priecē, padara stiprākus un ir atzinības vērti," uzskata Aivas treneris I.Kairišs.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Saruna

Gaida balto kupenu laiku

Ir cilvēki, kuri savai ikdienai piešķir krāsas un atraktivitāti, kuri nesēž mājās, bet reizi pa reizei noorganizē svētkus gan sev, gan citiem. Viņiem patīk dzīvot citādāk. Par savām izjūtām un darbošanos stāsta rugājiete ZINAIDA POPOVA, kura nesen nosvinēja 65.dzīves gadskārtu.

Ienākot priekšnamā, pārsteidz ziedu košums, atgādinot faktu, ka nesen Jums bija apaļa dzīves jubileja.

-Bet savus gadus nepavisam nejutu. Eju, skrienu, braucu... Nav laika čīkstēt vai iedomāt kādu vainu vai slimību. Spēku rodu saskarsmē ar cilvēkiem, jo man noteikti vajag sabiedrību. Laikam tāpēc gribējās sarīkot arī ballīti par godu sev pašai. Jau aizvadītā gada novembrī ar meitu sākām plānot šo pasākumu. Sarunāju saimnieces, mūziku, darināju ielūgumus un galda kartes. Gribējās satikt radus, pašu tuvāko cilvēku pulciņu, redzēt arī draudzenes sev apkārt. Domāju, mans pasākums izdevās, un svētki vienmēr rada sajūtu, ko ilgi nevar aizmirst.

Fotogrāfijās Jūs esat dikti smaidīga un koša. Laikam patīk spilgtas krāsas tērpi?

-Patīk gan! Sarkanā ir mana mīļākā krāsa. Varbūt kādu viesi ballītē arī pārsteidzu ar savu sarkano garo kleitu. Taču arī man bija sarūpēts pārsteigums - nezināju, kurš vadīs šo jubilejas vakaru. Bet vadītāji bija mans mazdēls Nauris ar savu meiteni. Arī zāle bija skaisti noformēta, sarūpēti dekorī, sveces. Tiešām jutos jauki un pacīlāti.

Atklāsim lasītājiem, kur strādājat aktīvajās darba gaitās. Kas bija Jūsu darba lauciņš?

-Strādāju zootehniskajā dienestā kādreizējā padomju saimniecībā "Rugāji". Bija toreiz daudz lopu, daudz fermu. Vēlāk kļuva par lielā Ezermalas kompleksa vadītāju. Atercos foršo jauniešu kolektīvu, kas tur strādāja. Mēs visi ne tikai daudz strādājām, bet braucām arī ekskursijās, atpūtāmies, bijām kopā. Laiki bijuši dažādi, taču toreiz visiem bija darbs, bija ikmēneša alga. Vēlākās pārmaiņas, sākoties kopsaimniecību likvidācijai, protams, bija smagas. Atercos, runājām, kur liksim lopus? Viens priekšnieks gudri teica, lai veram durvis vaļā un lai lopi iet uz mežu. Jaunā ferma palika novārtā, viss pēc tam izputēja.

Jums patika zootehnikas darbs?

-Kad aizgāju uz Malnavu mācīties, nemaz nezināju, kas tā tāda zootehniķe ir un ko viņa dara. Rekaivā biju beigusi 8 klases un man gribējās tikt projām no mājām. Aizgāju uz Malnavu, noliku eksāmenus un mācījos zootehnikos. Kad sākās praktiskie pienākumi, tad tikai iepazīnos ar zootehnikas darbu un man tas iepatīkās, tā arī visu mūžu nostrādāju lopkopībā.

Braucot uz Jūsmājām, ceļa malās rēgojas fermu grausti. Vai tie joprojām atgādina par bijušo kopsaimniecības laiku?

-Tās ir kādreizējās bulļu kūtis. Šo māju, kur tagad dzīvojam, nopirkām 90.gadā, un toreiz bulļi te staigāja apkārt. Vienu no fermām pati privatizēju, jo bija nodoms turēt lopus. Taču bijušais agronomis neatļāva man atdot zemi - kādreizējo kukurūzas lauku, un ferma palika tukša.

Vai tagad arī Jums ir saistība ar lopkopību?

-Saņemu Eiropas Savienības piešķirto pensiju, tāpēc man sen vairs nav savas saimniecības, līdz ar to arī rūpju par lopiem. Saimniecību pārņēma meitas Ivetas ģimene, kura dzīvo tepat blakus. Viņi aprūpē slaucamās govīs.

Kā jūtaties, esot pensionāres statusā?

-Eiropa man pensiju maksās līdz 2021.gadam. Saņemu šo pensiju reizi ceturksnī, un tā, protams, ļauj plānot kādu ceļojumu vai veikt remontdarbus mājai. Taču vecuma pensija ir ļoti maza - nepilni 200 eiro. Skaidrs, ka ar šādu naudu iztikšanas nav. Gribu ceļot, sapņoju par jaunu mašīnu.

Jums patiešām nepiestāv runas par vecumu. Kas liek justies jaunākai?

-Laikam jau mazbērni. Manai meitai ir septiņi bērni, un mazbērni nāk pie manis, mēs te kopā dzīvojamies. Smejames, parunājam par dzīvi, ballītēm. Uzcepu gardumus, izmēģinu jaunas salātu receptes, un mazbērni ir pirmie degustētāji un novērtētāji. Jaunākajam Ivetas dēliņam būs trīs gadiņi, vecākajam dēlam jau 20. Bet pavisam man ir deviņi mazbērni. Dēls Raivis dzīvo Rīgā, strādā drošības policijā. Viņa ģimenē aug divi bērni, mazajam ir tikai trīs mēneši. Raivis uz laukiem pie manis atbrauc pāris reizes gadā, ir ļoti aizņemts.

Kā paiet ikdienā tagad, ziemas mēnešos?

-Rītos ilgi guļu, jo vēlu aizmiegu. Pēc tam lēnā garā brokastoju, vēlāk sanesu malku, kurinu kamīnu, uzkopju māju. Man ir arī saimniecība - vistas un suņi, kas jābaro. Vēdu mazmeitiņu uz

Saposusies ballei. Zinaida neslēpj, ka viņai patīk pucēties. Svētki ir istā reize, lai uzkrāsotos, uzvilktu košu tērpu un ietu ļaudīs. Sarkanā ir viņas mīļākā krāsa, taču uz zaļas vai brūnas krāsas apģērbiem Zinaida gan neskatās, un šo krāsu viņas garderobē arī nav.

Ar saviem mīļajiem. Zinaidai ir divi bērni - Ivetas un Raivis (foto) un 9 mazbērni. Viņa nejūtas vientuļa, lai arī dzīvesdraugs Aleksandrs viņasaulē jau četrus gadus. Ar vīru viņa nodzīvoja darbīgu 41 gadu.

deju nodarbībām, arī pati piedalos dāmu klubīņa nodarbībās, iesaistos sieviešu biedrības "Rudzpuķe" aktivitātēs. Man nepatīk ilgi sēdēt mājās, jo tad kļūst garlaicīgi. Esmu liela adītāja. Taču pērnziem laikam pārcentos, uzadīju mēnesī 10 - 12 zeķu un cimdu pārus un tagad sār roka.

Stāstījāt, ka aizvien prātā kāds ceļojums. Uz kuriem šogad plānojat doties?

-Man nav problēmu ceļot arī vienai, taču ir draugi un kompānijas, ar kuriem kopā ir jautri. Šis ieradums nāk līdz kopš saimniecības laikiem, kad bieži bija iespēja aizbraukt uz kādu zemi. Ja skatās kartē, esmu pabijusi no Krievijas robežas līdz Atlantijas okeānam - apceļota visa Eiropa. Esmu bijusi Portugālē, Anglijā, Horvātijā, Turcijā... Tagad atkal briest viens plāns ceļojumam kopā ar draudzeni martā, bet pagaidām neatklāšu šo maršrutu. Man patīk izjūtas, jaunatklājumi, ko sniedz sveša zeme, daba, cilvēki... Man nav bailes no lidojumiem, no braucieniem autobusā gar stāvām aizām, jo uzskatu, - kā liktenis būs lēmis, tā notiks.

Vai ir kādi sievišķības noslēpumi sevis uzturēšanai formā?

-Domāju, nē. Pirms gada biju pievērsusies nūjošanai. Vasarā pabraucu ar velosipēdu. Patīk ogot, taču sēnes gan neēdu. Aizraujos ar fotografēšanu. Man ir diski ar ļoti daudzām skaistām fotogrāfijām. Mūsmājās skaists ir pavasaris, kad uzdzied ķirši. Tad ir balto kupenu laiks. Bet ziema gan nav mans gadalaiks. Gaidu pavasari un vasaru, tad būs dārza darbi, stādīšu gliadiolas garās jo garās vagās un priecāšos par dabu.

Rugāju novada domē

18.februāra sēdes lēmumi

Piedalīsies projektu konkursā

Izskatīja Rugāju Jauniešu iniciatīvu - interešu centra vadītājas Līgas Kravales iesniegumu. Nolēma atbalstīt Rugāju novada domes sagatavoto projektu "Laiks nākt ar jaunām idejām!" iesniegšanai Jaunatnes starptautisko programmu aģentūrā, projektu konkursā "Atbalsts jauniešu centru darbības nodrošināšanai pašvaldībās ar mērķi veidot un stiprināt jauniešu piederības apziņu".

Apstiprina Attīstības programmas Rīcības un Investīciju plānus

Deputāti apstiprināja aktualizēto Rugāju attīstības programmas 2013.-2019.gadam Rīcības plānu un Investīciju plānu 2016.-2019.gadam, ko apstiprināšanai nosūtīs Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai un Latgales plānošanas reģionam.

Aktualizēto Rugāju attīstības programmas 2013.-2019.gadam Rīcības plānu un Investīciju plānu 2016.-2019.gadam, un lēmumu par to apstiprināšanu ievietos pašvaldības mājaslapā www.rugaji.lv.

Īsumā

Jauna auglīkopības grāmata

Lauksaimniekus iepriecinās ziņa, ka iznākusi jauna auglīkopības grāmata. Šīs idejas autore ir modernās auglīkopības virzītāja un iedvesmotāja doktore Māra Skrīvele. Kopīga darba rezultātā izdota grāmata vairāk nekā 500 lappušu biezumā. Tajā apkopota pēdējo 20 gadu zinātnieku un komercaudzētāju pieredze, kas atšķiras no iepriekš pierastās ekstensīvās augļu un ogu dārzu kopēju pieredzes. Grāmata domāta auglīkopjiem, dārzkopības studentiem, visiem interesentiem. Tā iznākusi 1000 eksemplāros.

Akcija skolēniem - "Šodien laukos"

Ar februāri Latvijas Lauku konsultāciju centra speciālisti uzsākuši jaunu akciju skolēniem, kas saucas "Šodien laukos". Tās laikā publicēs aizraujošos un svarīgas ziņas un organizēs konkursus, kuros piedaloties, skolēni varēs iegūt vērtīgas balvas. Skolēnus aicinās veidot video, fotografēt, izstrādāt tūrisma maršrutus, zīmēt. Katrs mēnesis būs veltīts citai tēmai, tāpēc būs jāseko līdz informācijai. Februāris bija veltīts tēmai "Pa pēdām". Vairāk informācijas var iegūt, sazinoties ar Lauku attīstības nodaļas projektu vadītāju Baibu Bērziņu vai arī mājaslapā www.llkc.lv

Precizēti atbalsta piešķiršanas nosacījumi

Pasākumā "Ražotāju grupu un organizāciju izveide" precizēti nosacījumi atbalsta apmēra aprēķināšanai mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvajām sabiedrībām. Noteikumi noteic, ka pirmajā pieteikšanās gadā tie ir 10% no konkrētajā gadā sabiedrības pārdošanās biedru saražotās lauksaimniecības vai mežsaimniecības produkcijas gada apjoma vērtības. Noteikumu grozījumi paredz arī iepriekšminētā atbalsta apmēra proporcionālu samazināšanu, paredzot, ka atbalsts jāsamazina proporcionāli to biedru skaitam, kuriem piešķirts atbalsts kā citas sabiedrības biedram attiecīgajā nozarē. Atbilstīgajām lauksaimniecības un mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvajām sabiedrībām, kuras var pretendēt uz vienreizēju atbalsta maksājumu līdz 4270 eiro, noteikumi precizē, ka vidējo lauksaimniecības vai mežsaimniecības preču un pakalpojumu apgrozījumu starp sabiedrību un vienu tās biedru piemēro tikai pirmajā pieteikšanās gadā, lai neierobežotu sabiedrību izaugsmi. Attiecināmās izmaksas papildinātas ar jaunām pozīcijām - "laboratorisko izmeklējumu izmaksas" un "specializēto transportlīdzekļu aprikojuma iegāde", lai kooperatīvā sabiedrība varētu iegādāties ikdienas darbā nepieciešamo speciālo aprikojumu, kā arī precizēts datums, līdz kuram jāiesniedz samaksu apliecināšu dokumentu kopijas.

Izveidots elektronisks lauksaimniecības tehnikas katalogs

Latvijā tapis pirmais lauksaimniecības tehnikas katalogs. Elektroniskajā datu bāzē apkopota informācija par aptuveni 5000 dažādām tehnikas vienībām, ietverot tehnisko informāciju, ziņas par tirgotājiem un atsevišķos gadījumos arī aptuvenu cenu. Katalogs ir nemītīgā attīstībā un tiek papildināts. Komentārus, ieteikumus un priekšlikumus var izteikt Jānim Kažotniekam, LLKC inženier tehniskās nodaļas vadītājam, rakstot uz: janis.kazotnieks@llkc.lv

Novads aug un attīstās

Stopiņu novada priekšsēdētāja vietiece
VITA PAULĀNE

Ko Jūs darījāt pirms darba pašvaldībā?

-Esmu dibinājusi un vadījusi Ulbrokas Mūzikas un mākslas skolu. Šobrīd tajā mācās vairāk nekā 300 skolēni.

Kādas vēl izglītības iestādes ir novadā?

-Mums ir Ulbrokas vidusskola, kur mācās 720 bērni. Ir arī mazākumtautību skola - Stopiņu pamatskola, Upesleju internātpamatskola - rehabilitācijas centrs, kuru

mēs pārņemām no Izglītības ministrijas. Tur mācās bērni no visas Latvijas. Novada pārziņā ir arī Gaismas internātpamatskola. Rūpējamies arī par vienu no lielākajām pirmsskolas izglītības iestādēm Latvijā - "Pienenīte", kurā ir 19 grupiņas.

Kas vēl raksturīgs Stopiņu novadam?

-Mums ir attīstīta rūpnieciskā zona ar daudziem uzņēmumiem. Novada teritorija izmēros nav liela, tikai 53,5 kvadrātkilometri, mums vēsturiski izveidojušies 9 lielāki ciemi. Mūsu novada zaļie meži ierakstīti Rīgas aizsargteritorijās un tāpēc tos neizcirtīs. Rumbulā vairāk attīstīta uzņēmējdarbība. Gan Getliņi, gan cūku komplekss "Ulbroka" daudz piesaistījuši Eiropas naudu un ir novērsuši gaisa piesārņojumu, smakas, kā arī strauji attīstās. Gudra saimniekošana pierāda, ka arī tuvu apdzīvojamām vietām veiksmīgi var attīstīties uzņēmējdarbība.

Kādi vēl lielākie uzņēmumi vai ražotnes ir novadā?

-Mums ir SIA "KNAUF", kas pārstāv būvniecības nozari, Līčos ir SIA "Marko KEA", kur ražo koka paletes, SIA "Ulbroka" - modernākais cūku komplekss, ieguvis daudzus apbalvojumus, arī par zaļo saimniekošanu. Ir tādi lieli uzņēmumi kā SIA "Kronus", SIA "Getliņi EKO", "Latvijas tilti", "Volvo Truck", "Antalis" - Eiropas vadošais papīra, iepakojuma risinājumu un vizuālās komunikācijas produktu izplatītājs, SIA "Rumba", LLU zinātniskais institūts, pārtikas ražošanas un citi uzņēmumi.

Tad jau par darba trūkumu iedzīvotāji sūdzēties nevar?

-Ja šobrīd mums ir vēl kāds bezdarbnieks, tad tas ir iedzīvotāju lēmums šādu statusu iegūt vai uzturēt, jo mūsu pašvaldība sniedz sociālo palīdzību, arī pabalstu veidā. Mans viedoklis ir, ka darbu pie mums vai Rīgā var atrast ikviens. Tiesa, visas darbinieku ambīcijas uzreiz nevar apmierināt, jo uz izaugsmi jāiet pakāpenisks ceļš.

Vai finansējumu piesaistāt arī projektos?

-Lielākais ieguvums pašvaldībai bija ūdenssaimniecības un kanalizācijas sistēmu sakārtošanas projekts. Tas ļāva arī mazākos ciematos ar seno apbūvi izbūvēt centralizēto ūdensvadu un kanalizāciju. Privātmāju iedzīvotāji to novērtēja un pieslēdzās. Mums ir nosiltināta Ulbrokas vidusskolas ēka. Stopiņu peldbaseinā darbojas saules kolektoru sistēma, realizēti daudzi LEADER, Erasmus+, Comenius projekti. Mums ir pieci Dienas centri, un tajos darbojas arī brīvprātīgie no citām valstīm. Biedrības apvienojušies pašdarbības kolektīvi, un viņi projektos sarūpējuši sev tērpus. Ciematos nomainītas LED lampas, dažādus projektus realizē izglītības iestādēs.

Kādi novadā ir ceļi?

-Ar tiem lepoties nevaram. Viens no galvenajiem izvedceļiem no Rīgas iet caur Ulbroku. Īpaši Dreiliņu rajonā mums šis valsts ceļš ir bez gājēju celiņa, bez apgaismojuma. Ceļu segums ir ļoti sliktā stāvoklī, un līdz ar to apdraudēta iedzīvotāju drošība, jo satiksme ir ļoti intensīva. Pašvaldības ceļus pakāpeniski rekonstruējam.

Esat sportisks novads?

-Jā, mums ir peldbaseins, ir sporta komplekss, kur trenējas visu vecumu cilvēki. Mēs atbalstām savas komandas florbolā, futbolā, handbolā, pieaugušajiem ir volejbola, basketbola komandas, sievietes handbolā ir daudzkārtējas Latvijas čempiones. Ir ziemas sporta veidi, vasarās katrā ciematā notiek sporta spēles, bet augustā spēles noslēdzam pie Ulbrokas ezera. Notiek arī galda spēļu, tenisa, zolītes sacensības. Lepojamies, ka mūsu novadā dzīvo izcilās kamaniņu braucējas Vera Zozuļa un Anna Orlova. Abas strādā ar bērniem un jauniešiem, un ir jau panākumi šajā sporta veidā.

Tikpat rosīga ir arī kultūras dzīve?

-Nenoliedzami. Ulbrokā un Sauriešos ir bibliotēkas, Tautas lietišķās mākslas studija svin pastāvēšanas 55 gadus, darbojas jauktais un sieviešu koris, ir vokālie ansambļi, deju kolektīvi, deju arī skolās un bērnudārzos. Mēs cenšamies, lai mūsu iedzīvotājiem viss būtu tuvāk mājām, lai ir kvalitatīvi kultūras pasākumi. Šobrīd plānojam vērienīgu Ulbrokas kultūras centra celtniecību, kurā atradīsies arī bibliotēka, muzejs, zaļā klase, dzimtsarakstu nodaļa.

Kāda ir novada priekšsēdētāja Jāņa Pumpura amatāla pirms nodokļu nomaksas?

-Mirkli, precīzēsim. Šis ziņas mēs publiskojam. Alga pirms nodokļu nomaksas ir 2276,59 eiro.

Ciemojamies

1990.gadā Stopiņu ciema teritorijā nodibināts Stopiņu pagasts, ko 2004. gadā pārdēvēja par Rīgas rajona Stopiņu novadu. 2009.gadā tas kļuva par patstāvīgu novadu. Stopiņu novads robežojas ar Rīgu un Salaspils, Ropažu un Garkalnes novadiem. Tas ir bagāts ar upēm un upītēm. Novadā apdzīvotās vietas ir Ulbroka, Saurieši, Upeslejas, Dreiliņi, Vālodzes, Liči, Dzidriņas, Rumbula, Cekule. Stopiņu novadā dzīvo aptuveni 10500 iedzīvotāji. Stopiņu nosaukums iegūts, pateicoties Zahārijam Stopijam - ārstam un astrologam, kurš dzīvojis šeit 16.gs. vidū tagadējā Upesleju ciemā. Pie tuberkulozes un plaušu slimību klinikas viņam uzstādīts piemineklis (attēlā), bet novada ģerbonī un karogā izmantots Stopiņu dzimtas ģerboņa fragments.

"Mēs katrs esam piesaistīti kādai vietai uz pasaules. Šī vieta mūsu uztverē ir apzeltīta - tajā ir visskaistākie pavasari, tur viskošāk zied puķes un tur ir vismiļākie cilvēki. Tā ir vieta, kur mēs vislabāk varam sevi realizēt."

(Stopiņu novada domes priekšsēdētāja Jāņa Pumpura ievadvārdi grāmatā "Mēs stāstām par Stopiņu novadu")

Tūrisms

No mīldzīvniekiem līdz zoodārzam

Mini zoo "Brieži" sagaida ar fazānu greznajām astēm, pārļu vīstīņām un ļoti interesantu saimnieces stāstījumu par saviem mīļiem.

Zemnieku saimniecības "Brieži" saimniece SIGNE UTĀNE stāsta, ka neplānojot ir kļuvuši par mazu zoodārzu. "Mums ģimenē ir trīs bērni, un laikā, kad viņi bija mazi, katrs vēlējas savu mīldzīvnieku. Mēs ar vīru ieklausījāmies viņu vēlmēs. Pirms četriem gadiem mums bija tikai suns, kaķis un jūrascūciņa. Tad bērni lūdza trusīti, pundurkaziņu, poniju... Tā dzīvnieki nāca klāt un mēs sapratām, ka visus mīldzīvniekus mums kļūst grūti pabarot. Nolēmām, lai iztiku pelna paši," smaidot stāsta Signe. Viņa skaidro, ka šobrīd mini zoo ir daudz dekoratīvo mājputnu un pundurformu dzīvnieku. Šogad viņi strādās tikai ceturto sezonu, bet apmeklētāju skaits ar katru gadu pieaug. Pirmajā sezonā to apmeklēja 1500 cilvēki, otrajā - jau 3800, bet pagājušajā gadā - 10500. Zoo klāt nākuši arī brieži, jo kaut kā jāattaisno arī senais māju nosaukums "Brieži", īpašumam ar šo vārdu pēc diviem gadiem varēs svinēt simts gadu jubileju. Saimniece saka, ka divas reizes gadā veic mājdzīvnieku uzskaiti, bet pašlaik precīzu skaitli nemin. "Pāvi mums ir seši, iegādāti arī baltie pāvi, kas ir liels retums. Viņi staigā brīvi un priedē ar savu spalvu krāšņumu, nāk klāt apmeklētājiem, ēd no rokas. Pie mums brauc svinēt bērnu ballītes, bērnudārzu izlaidumus, dzimšanas dienas. Kamēr pieaugušie atpūšas, klāj galdus, bērni baro dzīvniekus, parunājas ar runājošo žagatu, vizinās uz ēzeliša un ponija, sasveicinās ar draiskām vāverēm, samīļo kaziņas, aitas. Bērniem ir arī smilšu un rotaļu laukumi," stāsta Signe. Viņa rāda dažādas pundurformu vistas, vestas no dažādām valstīm, no izstādēm - Čehijas, Vācijas, Polijas un citām. Vistas dēj olas, tiesa, mazākas, bet tās ir ēdamas. "Lūk, Velsas poniju izglābām no pārstrādes desās. Ārstējām, kopām, - man ir draudzene, kura pēc netradicionālām metodēm kopj un ārstē zirgu nagus. Izglābām!" palepojas saimniece. Viņa rāda vācu purva aitas, stirnēnu Bucīti, kurš izglābts no bojāejas. "Cilvēki viņu atrada ceļā malā starp akmeņiem, maziņu vēl. Aiznesuši mājās, barojuši, bet jau lielāku atdeva mums," bilst Signe. Interesanti ir dambriežu vārdi - Makss un Morics, bet viņu dāmām - Tīne un Trīne.

"Brieži" - piemērota vieta ģimenes atpūtai. Saimniece Signe Utāne rāda drošo stirniņu Bucīti, kura ēd arī no ciemiņu rokām.

Stopiņu novadā

Uzņēmējdarbība

Getliņos audzē tomātus un plāno nākotni

Getliņu ekoloģiskais poligons rūpējas par atkritumu savākšanu un ekoloģisku apsaimniekošanu Rīgas atkritumu apsaimniekošanas rajonā, tomēr šoreiz mūs vairāk interesēja tieši viņu siltumnīcas un tur augošie tomāti.

“Getliņi Eko” valdes priekšsēdētājs IMANTS STIRĀNS stāsta, ka pārsvarā apkalpo Rīgu, bet, atrodoties Stopiņu novadā, uzņēmumam ir zemāks zemes nodoklis, kas uzņēmējdarbībai nāk tikai par labu. “Getliņi ir viens no retajiem uzņēmumiem, kas pieder pašvaldībām. Latvijā ir situācija, ka visu, ko ražo pašvaldība un valsts, regulē regulators - gāze, siltums, elektrība... Mums ir tā unikālā situācija, kad, piemēram, tomātus mēs ražojam brīvajam tirgum. No vienas puses tas ir pozitīvi, bet no otras - tā ir likumdošana, kurā ir daudz nepilnību,” stāsta I. Stirāns. Viņš skaidro, ka atkritumu poligons aizņem 86 ha, kur atkritumu daļa aizņem 40 ha, bet pārējos 40 ha ir dažādi ar atkritumu nozari saistīti uzņēmumi. “Biodegradējot atkritumus, iegūstam gāzi, to savācam un pēc tam pārvēršam elektrībā un siltumā. Mums ir sava elektrostacija, kas ražo elektrību, mēs to nododam “Latvenergo”. Lai saražoto siltumu izmantotu lietderīgi, esam izveidojuši vēl vienu uzņēmumu - siltumnīcas. Zem jumta mums hektāra platībā ierīkotas siltumnīcas, kurās ražojam tomātus. Pavasarī sāksim būvēt pirmo kārtu gurķu siltumnīcai. Ja pēc gurķiem būs pieprasījums, būvēsim vēl otro siltumnīcu kārtu,” pastāstīja Imants Stirāns. Viņš piebilst, ka pieprasījums pēc Getliņu tomātiem, neskatoties uz augsto cenu, ir liels, to lielveikalos pat pietrūkst. Plašajā siltumnīcā strādā 11 cilvēki, kuri stāda augus, izlauž pazares, normē ķekarus, uzliek ķekaru turētājus, augus piesien pie šņores, novāc liekās lapas un vēlāk vāc ražu. Vienam strādniekam jāaprūpē 4000 augu. Apgaismošanu, apkuri, laistīšanu, mēslošanu veic datorizēti. Agronoms Guntars Strauts skaidro, ka viņa aprūpē ir 10 tūkstoši kvadrātmetru siltumnīcu, kurās aug garšīgākās, ekskluzīvākās šķirnes. “Protams, mēs izmaksās nevaram konkurēt ar Spānijas tomātu audzētājiem, jo viņiem ir saule un siltums, kas mums rada papildus izmaksas. Izvēlējamies audzēt šķirnes ar augstām garšas īpašībām “Beoragngē” un aveņu tomātus “Haiku”. Stāds izaug apmēram 5 metru garumā, bet, jo garāks tas aug, jo mazāki ir bumbuļi,” skaidro Guntars Strauts. Agronoms rāda, kā tomāti aug īpašās konstrukcijās ievietotā minerālvatē 70 centimetru augstumā. Augi minerālvatē izmanto tikai kā vietu, kur veidot sakņu kamolu, jo barības vielas uzņem no laistīšanas, ko nodrošina dators ar precizitāti viens grams litrā. Kad jāvāc raža, tomāta stādu paceļ roku augstumā, lai tos novākt būtu ērtāk. “Astoņi ķekari uz auga ir dažādās attīstības stadijās, bet devītais ir gatavs novākšanai. No auga ziedēšanas līdz gatavībai paiet

“Getliņi Eko” valdes priekšsēdētājs Imants Stirāns. Viņš smalki un precīzi izskaidro, kas un kā strādā Getliņos, kā darbojas iekārtas, kā šķiro un apsaimnieko milzīgos atkritumu kalnus, kas šurp pārsvarā atceļo no Rīgas.

Agronoms Guntars Strauts ir zinošs. Viņš droši apgalvo, ka tomātu kvalitāte ir ļoti laba. Augus baro ar speciālu minerālmēslu un ūdens maisījumu, netiek izmantoti kaitīgi augu aizsardzības līdzekļi.

astoņas nedēļas. Tiesa, šādu ātrumu var panākt tikai modernās siltumnīcās. Pie mums vidējā diennakts temperatūra ir +21 grāds,” skaidro agronoms. Viņš rāda, kā automatiski atslēdzas apgaismojums, kad pie debesīm uzspīd saule. Tomātus stāda septembra vidū un ražo līdz augusta sākumam. No augusta līdz novembra vidum siltumnīcas mazgā, tīra un dezinficē. Vēl agronoms izrādīja kameņu mājiņas, kas nāk no Beļģijas un domātas tomātu apputeksnēšanai.

Atpūta

Parks ar LĪGO vārdu

Ligo parkā, Ulbrokas ezera krastā, aktivitātes sākas jau ar Lieldienām, kad kultūras darbinieki rīko dažādus pasākumus, kas turpinās līdz pat vēlam rudenim.

Maija beigās šeit tradicionāli notiek dejotāju koncerts “Danco lieli, danco mazi”. Jūnija vidū te rīko vietējos dziesmu un deju svētkus “Dziesma manam pagastam” un daudz, daudz citu pasākumu. Iedzīvotāji šo parku veidoja ar domu, lai ir kur sanākt kopā Līgo svētkos. Katru gadu svētku vakarā tieši pulksten 23 šeit tiek pacelta Jāņuguns. Te skaisti aug ozoli, uzbūvēta estrāde. Mākslinieks Uldis Sterģis šeit akmeņos iekalis latviešu etnogrāfiskās zīmes un ornamentus. Tie uzstādīti tā, lai koncentrētu pozitīvo enerģiju un novērstu negatīvo. Šāda parka nav nekur citur pasaulē, un tas piesaista tūristus. Arī līdzās esošais ūdens vilina - pagājušajā gadā šeit notika Ulbrokas ezera regate, kurā piedalījās 11 oriģinālas laivas.

Ligo parka estrāde. Tai līdzās ir brīvdabas akmens skulptūru parks, un tas atrodas netālu no Ulbrokas pie autoceļa Ulbroka - Ogre. Ligo parks ir arī latviešu nacionālās atmodas simbols. Iedzīvotāji to sākotnēji veidojuši, brīvprātīgi attīrot krūmus un labiekārtojot vietu, kur pulcēties svētkos.

Novadniece

Saskaņo būvniecības ieceres

ŽANETE MĀRTUŽA pašlaik Stopiņu novadā ir Būvvaldes arhitekte. Viņa saskaņo būvniecības ieceres - to atbilstību likumdošanai, teritoriālajam plānojumam un pieņemtajām būvniecības normām. Darba daudz, taču Žanete ir smaidīga. Viņai Stopiņu novadā patīk, jo arī šeit, tāpat kā Balvos, ir saprotoši un zinoši kolēģi. Uz darbu no Rīgas Žanete turp un atpakaļ mēro 18 km, bet to neuzskata par problēmu. “Nevienu brīdi neesmu nožēlojusi, ka Balvos nostrādāju septiņus gadus. Iepazīnu daudz jauku cilvēku. Mēs mācāmies ikvienā darbā, tas veido mūs un mūsu attieksmi pret daudzām dzīves lietām un notikumiem,” isi bilst Žanete. Viņa brīvajā laikā labprāt apmeklē Rīgas Jauno teātri un to dara teju katru nedēļu.

Uzdāvina garu tautisko jostu

2017.gadā Stopiņi atzīmēs 130 gadus. No Rīgas puses iebraucot Ulbrokā, atrodas pieminekļis Atmodas barikāžu dalībniekiem, ko veidojis vietējais tēlnieks Uldis Sterģis. Tur katru gadu ar daudzām aktivitātēm novada ļaudis atzīmē barikāžu laiku. Tēlnieks akmeņos iekalis daudzas latvju rakstu zīmes, kas caurvij novadu. Īpaši daudz - 11 - to ir Līgo parkā. “Novada 125 gadu jubilejā iedzīvotāji noauda tautisko jostu un uzdāvināja Stopiņu novadam. Tā tapa 9 mēnešu laikā un ir 37 metrus gara. Ikviens iedzīvotājs vai viesis daiļamata meistarē Baibas Kurzemnieces vadībā izvēlējās sev savu latvju rakstu zīmi un ieauda jostā 10 centimetrus. Kopā josta auda 427 cilvēki,” stāsta sabiedrisko attiecību speciāliste INESE SKRASTIŅA, kura mums laipni izrādīja novadu. Par tā vēsturi izdota grāmata “Mēs stāstām par Stopiņu novadu”.

Atbilst dzīvnieku labturības prasībām

Stopiņu novadā cūku audzēšana ir sākusies jau pagājušā gadsimta 30.gados Dreiliņos, Aldermana kunga saimniecībā. Nākamais posms sākās 1969.gadā, kad sāka būvēt cūku kompleksu “Acone”. Jauns pavērsiens uzņēmuma attīstībā notika 1992.gadā, kad izveidoja SIA “Ulbroka”, kas iesāka fermas rekonstrukciju, paši audzēja sivēnus un tos nobaroja līdz bekonu kondīcijai, veica pirmapstrādi un piegādāja tieši patērētājam. Šīs nozares pamatā ir cūku ganāmpulka izkopšana un pavairošana, vaislas cūciņu un kuiļu realizācija citām saimniecībām, kuiļu BIO produkta ieguve un realizācija, sivēnu ieguve nobarošanai, sivēnu realizācija pircējiem, kā arī cūku nobarošana gaļai. Tā atestēta kā šķirnes cūku audzētava. Kopš 2000.gada, izmantojot ES struktūrfondu atbalstu, veikta fermas rekonstrukcija. Šobrīd uzņēmums pilnībā atbilst dzīvnieku labturības prasībām. 2010.gadā te uzbūvēts un darbojas pirmais Austrumeiropā cūku kūts gaisa attīrīšanas filtrs, kas ievērojami samazina smaku emisiju.

Taka ar laipām un šķēršļiem

Ar Eiropas zivsaimniecības fonda līdzfinansējumu izveidota taka gar Ulbrokas ezera piekrasti. Tā veidota no meža takām piemērotas cietas pamatnes ar koka bortiem, vietās, kur taka šķērso koku saknes, izveidotas koka dēliņu laipas, lai pastaigas būtu ērtākas un vienlaikus netiktu bojātas koku saknes. Taku iecienījuši bērni un skolēni, jo šeit ir jāpārvar daudzi šķēršļi. Pie ezera ir arī futbola un volejbola laukumi, kā arī āra treniņi.

Īsumā

Balvenieši Latgales uzņēmējdarbības centra apspriedē

25. februārī Ludzā notika Latgales plānošanas reģiona Latgales uzņēmējdarbības centra darba apspriede, kurā piedalījās arī Balvu novada pašvaldības aģentūras "Ziemeļlatgales biznesa un tūrisma centrs" direktore INTA KAĻVA un projektu vadītāja GUNTA BOŽOKA.

Tikšanās laikā Latgales plānošanas reģiona vadība analizēja pagājušajā gadā paveikto uzņēmējdarbības atbalsta nodrošināšanā Latgalē, kā arī diskutēja par 2016.gadā plānotajiem darba uzdevumiem. Latgales plānošanas reģiona attīstības padomes priekšsēdētāja Alina Gendele norādīja, ka Latgales uzņēmējdarbības centra darbības mērķis ir sniegt atbalstu Latgales reģiona uzņēmējiem, kā arī potenciālajiem investoriem, veicinot visa reģiona ekonomisko attīstību un izaugsmi.

Sanāksmē piedalījās Latgales plānošanas administrācijas daļas vadītāja Iveta Maļina-Tabūne, Latgales uzņēmējdarbības centra vadītājs Vladislavs Stankevičs. Viņi akcentēja komercdarbības konsultantu darba uzdevumus, - sniegt konsultācijas par Eiropas Savienības fondu un uzņēmējdarbības atbalsta programmu pieejamību, organizēt apmācības uzņēmējdarbības prasmju attīstībai, piedalīties uzņēmēju grupu vizīšu organizēšanā pieredzes apmaiņai ar citu reģionu un valstu uzņēmējiem, līdzdalībai dažādās izstādēs un gadatirgos. Apspriedē notika kopīgas diskusijas par paveikto un radās jaunas ieceres kopīgam darbam Latgales reģiona uzņēmējdarbības attīstībā. Sanāksmes laikā novērtēja Latgales plānošanas reģiona Latgales uzņēmējdarbības centra veiksmīgo sadarbību ar Balvu novada pašvaldības aģentūru "Ziemeļlatgales biznesa un tūrisma centrs".

Jautāta par plānotajiem darba uzdevumiem un iecerēm šajā gadā, centra vadītāja I.Kaļva uzsvēra vairākus virzienus, kuros šogad iecerēts strādāt. Vairāk uzmanības iecerēts veltīt jaunajiem un topošajiem uzņēmējiem vecumā no 17 līdz 30 gadiem, kas varētu būt gan skolēni, kuri beidz mācību iestādes un plāno izvēlēties savu turpmāko ceļu, gan jaunie uzņēmēji, kuri jau uzsākuši savu biznesu. Iecerēts apzināt novadu vidusskolas, uz šo pasākumu aicinot vismaz piecus audzēkņus, kuriem nodarbību ciklu vadītu augstskolas pasniedzēji no Rēzeknes. Plānots apzināt Latvijā uzņēmējus, kuri nākuši no Latgales, tostarp arī Balviem, lai veidotu ne tikai datu bāzi, bet dibinātu kontaktus un veidotu sadarbību. Balvu novadā nepieciešams atjaunot arī informācijas stendus, kas atrodas gan uz novada robežas, gan pilsētā, lai iebraucēji un tūristi skaidri zinātu, kur kas atrodas. Centra vadītāja pieminēja arī vairākas starptautiskās izstādes – gadatirgus, kur plāno piedalīties arī mūsu uzņēmēji un amatnieki, piemēram, Sankt-Pēterburgā, Pleskavā, Baltkrievijā. Biznesa darījumos Ķīnā tagad atrodas uzņēmējs Ivars Saide ar dzīvesbiedri, Starptautisko izstādi Nīderlandē arī plāno apmeklēt vairāki mūsu uzņēmēji. "Ieceru ir daudz! Vajag tikai strādāt!" atzist I.Kaļva.

Kur cirsmas, tur vairāk bojāti ceļi

Valsts akciju sabiedrības "Latvijas Valsts ceļi" Balvu nodaļa jau februāra vidū brīdināja iedzīvotājus, transporta un kravu īpašniekus par iespējamo grants seguma autoceļu slēgšanu norādot, ka tuvākas ziņas meklējamas valsts autoceļu mājaslapā. Speciālisti kā iespējamo ceļu slēgšanas laiku min marta vidū. Līdz šim informācija par autoceļu slēgšanu Balvu nodaļas teritorijā jeb bijušā Balvu rajona teritorijā nav publiskota, jo ceļu stāvokli ietekmē gan laika apstākļi, gan transporta kustība. Kā novērojuši iedzīvotāji, visvairāk izdangā lauku grants ceļus, ja pa tiem pārvietojas meža tehnika, baļķu vedēji. Ceļus ietekmē arī straujš atkusnis, taču pagaidām atkusnis vēl nav bijis, pieturas sals. Uz sasalušiem ceļiem nav iespējams veikt kvalitatīvu greiderēšanu un nolīdzināt līdzenu brauktuvi. Ceļa segumam ir pilnībā jāatkūst. Ilgstoša un nepietiekama finansējuma dēļ uz grants ceļiem nav veikti nepieciešamie periodiskie darbi - grants seguma atjaunošana, ūdens atvades sakārtošana. Līdz ar to Latvijā, tostarp arī Ziemeļlatgalē, gandrīz puse no grants ceļiem ir sliktā vai avārijas stāvoklī, un pavasara šķīdonis situāciju tikai pasliktina.

Aktuāli

Šoziem uz ceļiem veidojas vairāk bedrīšu

Mainīgie laika apstākļi, kad dienā gaisa temperatūra kāpj plusos, naktīs nokrīt minusos, bet starp dienu un nakti gan līst, gan snieg, radījuši neapskaužamu situāciju uz Latvijas brūkošajiem ceļiem, tostarp arī mūspusē. Par situāciju uz ceļiem, prognozēm un iespējām stāsta valsts akciju sabiedrības "Latvijas Autoceļu uzturētājs" Balvu nodaļas vadītājs STANISLAVS ADAMOVIČS.

Trešdaļa asfalta seguma sabrukusi

Pirms sarunas minējāt, ka apsekojat ceļus Lazdukalna pagasta teritorijā. Cik bieži to darāt? "Ceļus apsekojam ne katru dienu, bet regulāri. Ir noteikts, ka A un B klases ceļus ir jāapseko divas reizes mēnesī, bet pārējos - reizi mēnesī. Par ceļu stāvokli mūs informē arī iedzīvotāji vai situāciju uz ceļiem konstatējam paši, kaisot ceļus vai apsekojot tos. Šoziem ceļi mainīgajos laika apstākļos ir ļoti cietuši. Dienā, ledum atkūstot, uz asfalta veidojas peļķes, bet naktī ūdens sasilst un lauž asfaltu. Arī smagā tehnika, baļķu vedēji bojā ceļu segumu. Turklāt asfalts uz B klases ceļiem ir ļoti vecs, klāts vairāk nekā pirms 30 gadiem. Vietām sadrupušu asfaltu var grābt ar lāpstu gluži kā melnzemi, kas liecina, ka ceļu segums ir galīgi nolietojies. Tāda ir apmēram trešdaļa no mūsu asfaltētajiem ceļiem. Tādēļ bedres šogad veidojas krietni vairāk nekā iepriekšējos gados," secina ceļu speciālists ar ilgu darba stāžu.

Lai novērstu avārijas situācijas, bedres labo neatkarīgi no laika apstākļiem. Saņemot informāciju par satiksmei bīstamām bedrēm uz A klases auto ceļiem, tās labo 24 stundu laikā, B uzturēšanas klases autoceļiem - piecu diennakšu laikā, C uzturēšanas klases ceļiem - nedēļas laikā, D klases uzturēšanas ceļiem - divu nedēļu laikā. Par satiksmei bīstamām uzskata tādas bedres asfalta segumā, kuru laukums ir lielāks par 0,1 kvadrātmetru (30 x 30 cm). A klases ceļu bijušā Balvu rajona teritorijā ir ļoti maz - tikai 25 kilometri, bet B klases ceļu - aptuveni 170 kilometri. Lai novērstu avārijas situācijas un aiztaisītu bedres, gandrīz katru dienu tās *lāpīt* izbrauc avārijas brigāde, pat divas. Avārijas bedru remontam izmanto aukstā asfalta tehnoloģiju, kas ir vienīgā šādos laika apstākļos pielietojamā metode - bedri attīra un aizpilda ar aukstā asfalta maisījumu. Šogad februārī jau ir aizlāpīti 276 kvadrātmetri bedrīšu, kas ir 10 reizes vairāk nekā pērn šajā laikā. "Priekšā vēl marts un aprīlis. Pērn masveida bedru remontu asfaltā ar ierastajām tehnoloģijām uzsākām 21.aprīlī. Darbus veica divas - trīs brigādes, remontējot ceļus prioritārā kārtībā. Ir noteikts laiks, līdz kuram bedres ir jāaiztaisa, bet parasti to izdarām ātrāk," atklāj S.Adamovičs.

Ziemā līdzekļi tērēti vairāk

Gan iedzīvotāji ir zvanijuši redakcijai, gan paši esam pārliecinājušies, ka situācija vietumis nav labāka arī uz grants ceļiem - bedre pie bedres. "Ja iedzīvotāji zvana un sūdzas, mēģinām situāciju labot, bedres

Foto - A.Kirsanovs

Lāpa bedres. Vakar valsts akciju sabiedrības "Latvijas Autoceļu uzturētājs" Balvu nodaļas strādnieki lāpīja bedres asfalta segumā uz Viļakas ceļa. Viri apgalvoja, ka aizlāpītā vieta turas labi, bet uz ceļa ir daudz mazu bedrīšu un plaisu, kas sliktos laika apstākļos kļūst lielākas, līdz atkal izveidojas jauna bedre. Asfalta segums vēl no iepriekšējiem gadiem ir vienos ielāpos. "Vajag jaunu ceļu! Ja šeit sāks iet kravas automašīnas uz Krieviju, tad ceļš būs beigts," spriež *ceļinieki*.

aizbērt, vismaz lielākās, kaut ziemā nekas tāds nav paredzēts," saka nodaļas vadītājs. Ja ir atkusis un sola stingrus minusus, tad ir nozīme uz ceļa sūtīt greideri, lai nolīdzina, pirms uzsalst. Šādi *ceļinieki* rīkojušies Ziemassvētkos. Neraugoties uz to, ka bija svētki, *ceļinieki* strādāja un grants ceļus nogreiderēja, tad uznāca sals, un ceļa segums kādu laiku normāli turējās. Taču 400 kilometrus nevar nolīdzināt vienlaikus. Arī grants ceļiem vairākus gadu desmitus nav veikts remonts, ceļa segums ir nolietojies, veidojas bedres, bet, ja bedres iesaist, tad ziemā neko nevar izdarīt. S.Adamovičs neslēpj, ka sliktajā ceļu stāvoklī vainojams līdzekļu trūkums - tehnikas un pieredzējušu ceļu speciālistu pietiek. Pērn ziema ceļu uzturētajiem bija labvēlīgāka, taču šogad ceļu uzturēšanai atvēlētie līdzekļi janvārī un februārī ir pārtērēti. Ceļi bija jākaisa pat divas reizes dienā, jo bija slidens. Labi, ka nebija liels sniegš un ceļš nebija jātīra, tad tēriņi būtu vēl lielāki. Un tas atstāj iespaidu uz gada vasaras mēnešiem, uz ceļu remontu. "Pērn no ikdienas ceļu uzturēšanas līdzekļiem daudz izrakām sāngrāvjus, nomainījām caurtekas. Gandrīz pusotru kilometru garumā atjaunojām sāngrāvjus, ielikām caurtekas, uzbērām granti uz ceļa no Tilžas līdz Tilžas kapiem, un tikai pateicoties tam, ka līdzekļi palika no ziemas ceļu uzturēšanas darbiem. Šogad tik daudz izdarīt nesanāks, bet kaut kas varbūt atliks. Visiem vietējiem ceļiem vajadzētu no jauna izrakt sāngrāvjus, uzvest granti, bet tam nepieciešami miljoni," pārliecināts Balvu nodaļas vadītājs.

Uz ko cerēt šogad

Jo ceļš ir labāks, jo vieglāk to uzturēt. S.Adamovičs ir gandarīts par iepriekšējos gados veikto virsmas apstrādi uz Balvu puses ceļiem, kas garantē, ka bedrites uz ceļa neveidojas vismaz 3 - 5 gadus. Šogad plānota ceļa Rēzekne-Gulbene vienreizēja asfaltbetona virsmas apstrāde 10 kilometru garumā - no 41. līdz 51.kilometram vai no pagrieziena uz

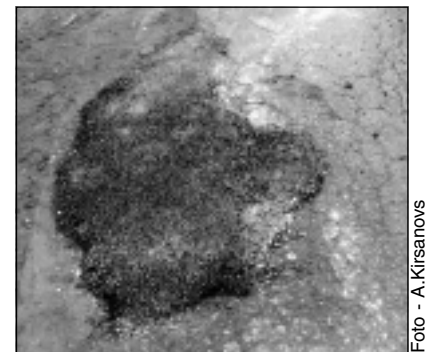

Foto - A.Kirsanovs

Nosaka pēc acumēra. Lai arī noteikts, kāda izmēra bedri uzskata par avārijas, strādnieki to spēj noteikt pēc acumēra. Vairāk bedres veidojas gar asfalta malām.

Krišjāņiem līdz Lazdukalnam. Iespējams, šogad remontēs ceļu no Tilžas līdz Lutinānu kūdras ieguves purvam, izrokot sāngrāvjus, ieliekot caurtekas, uzberot drupinātās grants slāni. Grants seguma atjaunošanu varētu sagaidīt arī ceļš Rugāji - Upatnieki. Šogad plānots arī uzstādīt jaunu autobusu pieturas nojumi Medņevā un trīs pieturu remonts - Lauzutilta, Silakroga, Lazdukalna - par ceļu uzturētāju līdzekļiem. Medņevā uzstādīs stiklotu autobusu pieturu, kādas ir uzstādītas jau citviet uz ceļa Viļaka - Kārsava. Stiklotu pieturu konkursa kārtībā izgatavos firma, kas uzvarējusi iepirkumā par 7 šādu pieturu izgatavošanu Latgales reģionā.

"Vaduguns" 23.februārī publicēja Balvu novada pašvaldības noteikumus par Balvu pilsētas ielu uzturēšanas un lietošanas kārtību. S.Adamovičs atzīst, ka iedzīvotājiem tā ir nodēģa informācija, jo redzamas gan ielu uzturēšanas klases, gan pieļaujамie rādītāji, piemēram, sniega vaļņa augstums uz ielas apmales, cik ilgā laikā no sniega jāattīra stāvlaukumi un tamlīdzīgi. Gluži tas pats ir arī ar ceļiem, - nevar prasīt, lai B vai C klases ceļš būtu uzturēts tāda pašā līmenī kā A, A1 uzturēšanas klases ceļš. Kā pilsētas iedzīvotājs S.Adamovičs ar ielu uzturēšanu šoziem apmierināts. "Šogad ielas bija iztīrītas labāk nekā pērn, saku kā ir," kolēģu darbu novērtē ceļu speciālists.

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

Laika zīmes Par iespējamajiem laika apstākļiem martā

Mana vecmāmuļa teica: "Marts ir kā vīrietis, tikai ar sievietes dabu. Te raud, te smejas. Te saulīte muguru glāsta, te ziemeļvējš sniegu bārsta." Marts pēc savas būtības vēl nav īsts pavasaris, bet gan vairāk priekšpavasaris. Ticējums vēsta: ja janvārī ir marts, tad martā - janvāris. Pagājušais janvāris šogad bija ar ziemai raksturīgiem laika apstākļiem, un tā ir zīme, ka martā ziemai vajadzētu atkāpties. Savukārt siltāis un nokrišņiem bagātais februāris norāda uz to, ka martā ziema var izspēlēt ne vienu vien ziemīgu stiķi. Vērojot 1. un 2. februāri, kas paredz martu un pavasari, tad marts un kopumā pavasaris būs ar mainīgiem laika apstākļiem, salīdzinoši vēss un nokrišņiem bagāts.

Līdzīgi laika apstākļi, kā šobrīd februārī, turpināsies arī martā. Dienās lielākoties atkušņi, bet naktīs piesals. Mēneša pirmajā pusē skaidrās naktīs dažviet temperatūra var nokrist līdz -15°C. Saulainās dienās līdz +6°C. Mēneša vidū vairāk nokrišņu, vējains, vidējā temperatūra drusciņ virs nulles. Pirmā pavasara mēneša otrajā pusē, laikā līdz Pavasara Mārai (25.marts), laika apstākļi mainīgi. Daudzviet neliels nakts sals, kas var sasniegt 10°C atzīmi. Nelieli dažāda veida nokrišņi. Apledojums. Dienās temperatūra ap nulli. Arī Lieldienu laikā (ap 27.martu) bez būtiskām pārmaiņām. Vēlāk, mēneša beigās, īslaicīgi nokrišņi un kļūs siltāks. Temperatūra var sasniegt +10°C un arī naktīs paies bez sala. Lai gan turpmāk, vēl līdz Jurgim (23.aprīlis), iespējamas naktīs ar nelielu salu, kad temperatūra var pazemināties līdz -3,5°C.

V.BUKŠS

Der zināt Tomātu sēšanas noslēpumi

Optimālais tomātu sēšanas laiks ir 45-50 dienas pirms dēstu pārstādīšanas siltumnīcā, kas nozīmē - marta vidus ir laiks, kad to var sākt darīt, bet aprīļa vidus jau ir pats pēdējais brīdis.

Sēšanas sagatavošanās darbi

Pirms sēklas sēt augsne, vairums tās īpaši sagatavo sēšanai, piemēram, ar zilajiem graudiņiem. Vienu gramu zilo graudiņu izšķīdina litrā ūdens un sēklas pāris dienas pirms sēšanas kodina šajā šķīdumā, bet pēc tam ļauj nedaudz apžūt.

Sēšanai nepieciešams sagatavot podiņus vai kastītes, vislabāk katrai sēklai savu, jo tad piķēšanu būs daudzkārt vieglāk veikt bez saknes traumēšanas. Var izmantot vienreizlietojamās glāzes, trauciņus, spainišus, kastītes vai arī speciālus kūdras podiņus un dēstu kastes. Ja nu tomēr sēklas tiek sētas vienā kastē, nevajadzētu tās sēt pārāk tuvu vienu otrai, un noteikti - katru šķirni atsevišķā kastītē.

Substrāta sagatavošana

Ķeroties klāt sēšanas darbiem, sākotnēji jāparūpējas par substrāta piepildīšanu sēšanai paredzētajos podiņos un kastītēs. Dēstu audzēšanai vislabāk izmantot tieši šim nolūkam paredzētu substrātu, ko var iegādāties dārzkopības veikalos un atpazīt pēc marķējuma. Tur jābūt norādei, ka tas ir paredzēts sēšanai un piķēšanai vai dēstu audzēšanai. Šāds substrāts no pārējiem atšķiras ar to, ka ir bagātināts ar barības vielām un mikroelementiem, tā struktūra ir piemērota sēklu vienmērīgai dīgšanai, vajadzīgajai gaisa un mitruma apmaiņai, turklāt - un tas ir ļoti būtiski - tā ir attīrīta no nezāļu sēklām, slimību izraisītājiem un kaitēkļiem.

Kad substrāts iepildīts podiņā vai kastītē, to nedaudz pieblīvē, lai tajā neveidotos gaisa dobumi, kas dīgstu augšanas laikā traucēs ūdens piekļūšanu saknēm. Taču ir jāuzmanās, lai substrātu nesablīvētu pārāk cieši, jo tad dēstu saknēm gaisa nepieklūs nemaz un tie nosmaks. Jāņem vērā, ka substrātam ir jābūt mitram, bet ne slapjam, jo arī pārlietu liels mitrums rada gaisa trūkumu.

Sēklas iesēj augsnē ne pārāk tuvu vienu otrai, vismaz ar piecu centimetru atstarpi (ja nesēj tās atsevišķos traukos), un tad pārkausa ar iridenu augsni 4-5 mm plānā slānī. Kad sēklas ir iesētas un pārbertas, trauku vai kastītes jāpārklāj ar plēvi, kurā izdurti caurumiņi gaisa cirkulācijai.

Pats svarīgākais - temperatūra un mitrums

Visiem priekšdarbi būs bijuši veltīgi, ja temperatūra nebūs atbilstoša. Uzreiz pēc iesēšanas pirmajās dienās temperatūrai vajadzētu būt +20...+25°C, lai sēkliņas varētu atmosties, un to vislabāk var nodrošināt ar pārklātu plēvi. Pēc pāris dienām temperatūru var samazināt līdz +18...+20°C pa dienu, bet naktī +12...+15°C. Pirmajās sēklu iesēšanas dienās kastes vai podiņus noteikti nevajag uzreiz likt uz palodzes, jo tur esošais vēsums no loga var kavēt sēklu dīgšanu, bet tad, kad parādījušās dīgsta cilpas vai pirmās dīgļlapas, trauku nepieciešams novietot visgaišākajā vietā, kas parasti ir palodze.

Ļoti gaišās dienās stādus labāk nolikt nedaudz ēnainākā vietā, lai tie neapdegtu.

Tikpat svarīgi ir nodrošināt pietiekamu mitrumu augsnei, taču to nevajadzētu arī pārļautīt, lai saknes nesāktu pūt. Vislabāk laistīšanu veikt ar pulverizatoru, kas palīdzēs samitrināt arī pirmos dīgstus, ne tikai zemi. Svarīgi: vienmēr laistīšanai izmantot mēreni siltu ūdeni istabas temperatūrā, vislabāk iepriekš nostādīnātu, nevis uzreiz no tekoša krāna ielietu.

Piķēšana

Piķēt iesētos tomātu var tikai tad, kad stādam parādījusies pirmā lapa, tāpēc nevajadzētu pārsteigties ar šo procesu. Aptuveni stundu pirms piķēšanas sējumi ir kārtīgi jāaplaista, lai tie būtu vieglāk piķējami. Vislabāk katru stādu piķēt savā podiņā, tad tiem būs vieglāk augt un arī vēlāk pārstādīšana siltumnīcā būs daudzkārt vieglāka. Šim nolūkam var izmantot dēstu kasetes, kūdras podiņus vai kastītes ar vairākiem nodalījumiem.

Piķēšanai jāizmanto cita augsne, vislabāk kūdras un smalkas grants maisījums, kas nodrošinās pietiekamu gaisa piekļuvi saknēm. Bet, lai saglabātu pastāvīgu mitrumu augsnei, virskārtu pārber ar smalku granti.

Piķēšanas uzdevums ir ļoti atbildīgs, jo viena nepareiza roku kustība var sabojāt stādu, tāpēc šajā procesā ir jābūt ļoti piesardzīgam. Stādi no trauciņiem jāizņem aiz lapiņām, neaizskarot stumbru. To vieglāk paveikt, ja izmanto nelielu kociņu vai zīmuli, ar ko izcilā augsni un pēc tam izveido bedrīti jaunajā stāda vietā. Piķējot stādu, augsne stingri jāpiespiež pie saknītēm. Lai dēsti neizstīdžētu, tos piķē mazliet dziļāk, nekā tie auguši iepriekš, bet ne līdz pašām dīgļlapām. Jāņem vērā, ka stublāja daļa starp sakni un dīgļlapām jeb sakņu kakliņš ir visjutīgākā jaunā auga daļa, kam visbiežāk mēdz uzbrukt infekcija, kas izraisa puvi.

Podiņus ar dēstiem novieto gaišā vietā - mājas apstākļos visbiežāk tā ir palodze. Turpmākajā augšanā tie jānodrošina ar gaismu un siltumu, regulāri jālaista un jāmēslo. Pirms izstādīšanas ārā stādi jānorūda, pakāpeniski pieradinot pie āra apstākļiem.

Kalendārs Dārza darbu kalendārs martā

P	7	Ū	14	D	21	J	28	St
O 1	8	Z	15		22		29	
T 2	9	A	16	Vz	23	Sv	30	
C 3	10		17		24		31	M
P 4	11		18	L	25			
S 5	12		19		26	Sk		
Sv 6	13	Vr	20		27			

-labākais laiks potēšanai, spraudņu ņemšanai, augļu novākšanai
 -nelabvēlīgs laiks dārza darbiem
 -labākais laiks stādīšanai, koku un krūmu apgriešanai, mēslošanai
 -Lapu dienas
 -Augļu dienas
 -Sakņu dienas
 -Ziedu dienas

Izmantotie materiāli: interneta portāli

Pavasara sākums
20.martā plkst. 6.30

27.martā - vasaras laiks (pulksteņa rādītājs jāpagriež par stundu uz priekšu)

Darbi martā

Sausākās vietās jau pamazām var ķerties pie āra darbiem, taču, kā katru gadu, galvenie jaunās sezonas darbi darāmi iekšējās - jāgādā par puķu un dārzu stādiem, ko pavasara beigās izstādīt dārzos un siltumnīcās, un jāmodina ziemas guļā noliktās sipolpuķes un gumpuķes.

- ✓ Ja dārzū vēl klāj sniega sega un iepriekš tam nav bijis laika, var dārzā izkaisīt pelnus. Ja sniegs nokūsis un zeme apžuvusi, nogrābj zālienu un atbrīvojas no ziemas uzslāņojuma - sapūstām sausām lapām, kritušajiem zariem u.tml. Dekoratīvajām graudzāļiem pirms asnu parādīšanās apgriez sausus dzinumus.
- ✓ Vasarājajiem lapu kokiem izgriez nokaltušos, bojātos un aizlūzušos zarus. Kokiem un krūmiem veido vainagus. Apgriešanu veic, kad gaisa temperatūra vairs nenokāpj zem - 5°C.
- ✓ Ja temperatūra stabili turas ap nulli, apgriez arī vasaras otrajā pusē ziedošos vasarājos krūmus - klinšrozītes, Japānas spirejas, hortenzijas. Veic atjaunošo apgriešanu augiem ar krāsainiem dzinumiem un raibu, daudzkrāsainu lapojumu - grimoņiem, Japānas segliņiem, plūškokiem.
- ✓ Iestājoties siltākam laikam, daļu augu atbrīvo no pieseguma, daļu, gluži pretēji, piesedz. No pieseguma pakāpeniski atbrīvo ziemcietus un rozes.
- ✓ Savukārt pret saules apdegumiem jutīgos skuju kokus, rododendrus, mūžzaļos kokus un krūmus piesedz vai noēno.
- ✓ Apsēko augļu kokus, izgriez sala un saules bojātās vietas. Apkopj dzīvnieku radītos bojājumus. Brūces apstrādā ar lerānu un ieziež ar potvasku. Bojājumi, lai pasargātu augus no inficēšanās, jāapstrādā līdz brīdim, kamēr vēl gaiss nav iesilis līdz 10°C.
- ✓ Martā veic ražojošo augļu koku un krūmu apgriešanu un vainagu veidošanu. Veciem augļu kokiem ar suku notīra sūnu, ķērpjus. Pēc apstrādes un apgriešanas augļu kokus apsmidzina ar varu saturošu fungicīdu.
- ✓ Pārbauda upeņu un jāņogu krūmus.
- ✓ Apkurināmās siltumnīcās sēj pavasara dārzenus lapu salātus, redīsus. Dēstiem sēj dārzenus - papriku, tomātus, baklažānus, sparģeļus, kāpostus, gurķus, garšaugus - baziliku, pētersīļus.
- ✓ Sāk piķēt sadīgušās puķes ar garu veģetācijas periodu un sēj samtenes, puķuzirņus, asteres, lauvmutītes, lobēlijas, salvijas, petūnijas, rudbekijas, krustaines, celozijas un citas vasaras puķes.
- ✓ Marts ir īstais laiks, lai ar spraudņiem pavairotu fukšijas, pelargonijas un krizantēmas. Pavairošanai potē augļu kokus, dekoratīvos kokus un krūmus, rozes.
- ✓ Neapkurināmās siltumnīcās gatavo jaunai sezonai - salabo logus, nomaina pa ziemu bojātos stiklus, plēvi, mazgā, tīra un dezinficē siltumnīcu, nomaina vai uzlabo augsni. Ja siltumnīcā jau sagatavota, tajā sēj agros pavasara dārzenus - lapu salātus, redīsus, spinātus.
- ✓ Ēšanai var dziedēt kressalātu, sinepju, redīsu, lēcu sēklas, iestādīt saasnojušos sīpolus, steidzināt pirmajiem zaļumiem bietes, selerijas un pētersīļus.
- ✓ Pārbauda vasaras sipolpuķes un gumpuķes. Atbrīvojas no bojātajiem augiem. Modina kamolbegonijas. Kad parādās asni, tās iestādā svaigā substrātā, novieto siltā vietā un laista.

Lai justos mundri

Vēlamās atslodzes dienas. Laiks pirms un pēc Mēness fāžu maiņas, kad ieteicams atturēties no ēšanas, var lietot tikai ūdeni vai nesaldinātu tēju - **1.** (19.11-24.00), **2.** (00.00-07.11), **8.** (11.54-24.00), **9.** (00.00-15.54), **15.** (13.03-24.00), **16.** (00.00-01.03), **23.** (02.01-24.00), **24.** (00.00-02.11), **31.** (12.17-24.00) **martā** un **1.** (00-00.17) **aprīlī.**

Īstā diena matu kopšanai, griešanai, lai tie ātri augtu, būtu veselīgāki un frizūra saglabātu formu - **18., 19., 20., 21., 22. martā.**

Diena, kad parūpēties par ādu - augošā mēnesī barot, dilstošā - tīrīt: **3., 4., 11., 12., 31. martā.**

Ieguldi un tērē naudu, pirkumi sagādās prieku un labumu - **1., 7., 11., 12., 16., 17., 23., 26. martā.**

Diena, kad vislabāk mazgāt veļu un balināt - **8., 17., 27. martā.**

Lappusi sagatavoja D.Dimitrijeva

Jaunākie žurnālu numuri

Ilustrētā Pasaules Vēsture

☞ Otrais pasaules karš: Hitlera krahs Ardēnos. 1944.gada 16.decembrī Hitlera sūta 200 000 karavīru uzbrukumā Ardēnos. Ar vērienīgu ofensīvu viņš cer ieņemt svarīgo Antverpenes ostu, sašķelt Sabiedroto spēkus un pārvērst kara gaitu sev par labu. Tomēr plāni ātri vien pajūk...

☞ Spānijas Zelta flote. Nežēlīgi pirāti, postošas vētras, asi rīfi... 150 gadu spāņi spītē briesmām un no Amerikas burā mājup dārgumiem piekrautus kuģus. Lielu daļu šīs tālās zemes Spānija ir kolonizējusi 16. gadsimtā. Zelta un sudraba krājumi te ir neizsīkstoši.

☞ No čekas maisiem: zvejas kuģi aizbēg no Padomju Latvijas. 1953.gada janvāra naktī Liepājas zvejas kuģa "RB-989" kapteinis Andrejs Kairis pāri Padomju Savienības rietumu robežai ved četrus bēgļus. Grūtajā braucienā traģiski iet bojā divgadīgs bērns. Taču pašam kapteinim un trim pieaugušajiem izdodas tikt līdz Gotlandei un padoties Zviedrijas varasiestādēm. Viņi ir četri no tiem aptuveni 30 Latvijas iedzīvotājiem, kuri padomju laikā aizbēga uz Zviedriju, liecina VDK krimināllietu materiāli. Tā bija ļoti rūpīgi gatavota bēgšana.

☞ Vikingi: mājās un karā. Kāpēc viņus sauca par vikingsiem? Kā bruņucpures ieguva ragus? Ko nozīmēja holmgangs? Vai viņi upurēja arī cilvēkus? 21 interesants fakts par leģendām apvītajiem skandināvu sirotājiem.

☞ Pārāk dārgs pat karaļiem. Spānijas karalis to nevarēja atļauties. Albānijas karalis nebija pietiekami elegants, lai viņam pārdotu tādu automobili. Savukārt Bulgārijas cars uzskatīja, ka tas ir pārāk grezns. 20. gadsimta 20. gadu beigās "Bugatti Type 41" bija pasaulē dārgākais automobilis. Tiesa, konstruktors Ettore Bugatti pārdeva vien trīs karaliskos spēkratus.

☞ Ar nāvi pie sāna: 11 km augstumā gaisa balonā. 1862.gada septembrī aeronautikas pionieris Henrijs Koksvels gatavs uzlidot tādā augstumā, kur iepriekš nav bijusi neviena dzīva būtne. Viņam līdzī gaisa balonā dodas meteorologs ar mērīstrumentu kravu. Kad zinātnieks retinātajā gaisā zaudē samaņu, Koksvels saprot - nāve abiem sēž pavisam blakus.

☞ Laupījumu iznes pa kanalizācijas sistēmu. Kad 1976.gada 19. jūlijā rītā bankas "Societe Generale" darbinieki atver labi apsargāto seifu telpu, viņus sagaida nepatīkams pārsteigums: visi seifi ir iztukšoti. Uz ziņojumu dēja redzams uzraksts: "Bez nauda, bez vardarbības un bez ieročiem." Izmanīgais pleibojs Albērs Spadžāri ir labi noorganizējis gadsimta laupīšanu.

☞ Aculieciniece: par čekū, partizāniem, izsūtījumu. "Seši mēneši mani čeka turēja. Un tad mani tiesāja divas dienas Baltijas kara tribunāls. (...) Teica, ka pat Vilis Lācis gribējis redzēt, kāds tas putniņš ir, kas deviņus gadus mežā nodzīvojis. Jā! Piešķīra man 25 gadus," atceras partizāne Mihalīna Supe. Viņa ir ceturta varone "Vēstures aculiecinieka" sērijā "Sievietes nacionālo partizānu rindās".

Leģendas

☞ Freilene un briesmonis. Ādolfs Hitlera savā mūžā centies veidot attiecības ar vairākām sievietēm, taču tikai vienai bija lemts kļūt par Hitlera kundzi, tiesa, samaksājot par to ar dzīvību.

☞ Zēns ar indes pudeli. Ar ķīmiju apsēsts pusaudzis, kurš nesaprotas ar vienaudžiem, nerada aizdomas. Taču Greiema Janga gadījumā interese par indēm bija trauksmes zvans, kuru apkārtējie izdzirdēja par vēlu.

☞ Šakālis slazdā. Iljičs Ramiress Sančess bija slavenākais 20.gadsimta otrās puses terorists. Daudziem viņš ir zināms kā Karloss Šakālis, kas veicis virkni teroru aktu Eiropā.

☞ Pāvestu rezidence. Runājot par katoļu baznīcu jeb Svēto Krēslu, bieži tiek izmantots sinonīms Vatikāns. Taču tā oficiāli ir tikai suverēna teritorija, kas atrodas baznīcas pārvaldībā. Kā šī struktūra radusies?

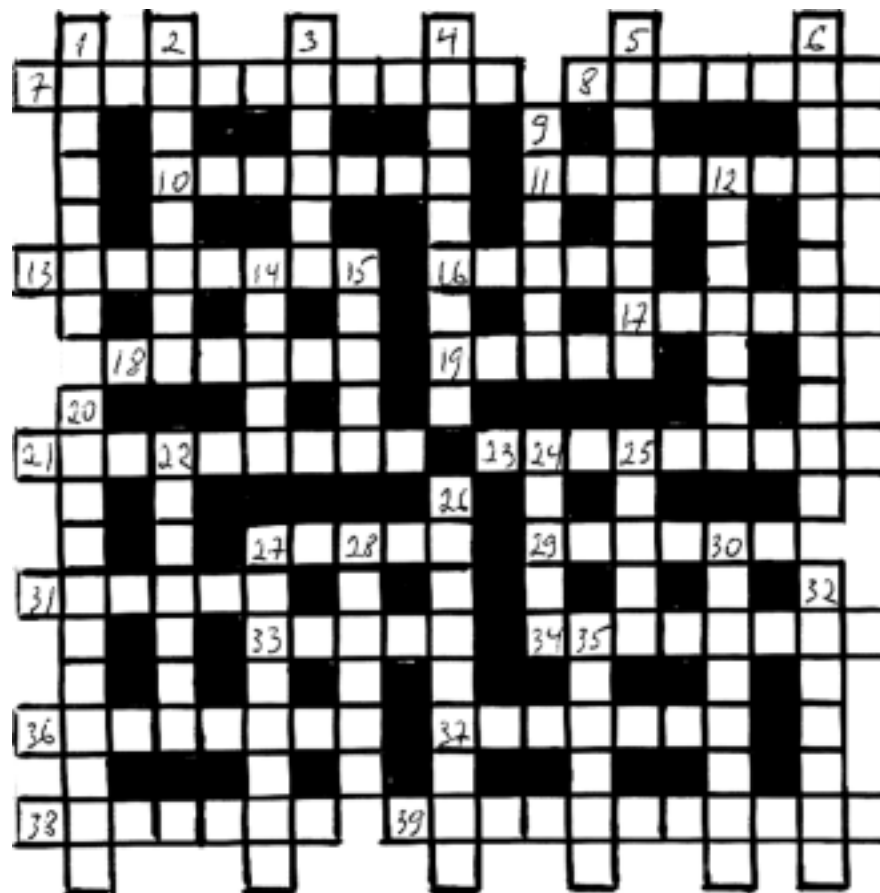
☞ Kolhoznieku gaismas pils. Pirmais debesskrāpis Rīgā, kam bija jāklūst par padomju režīma varenības simbolu: ar šādu domu 50. gados uzsāka grandiozā Kolhoznieku nama celtniecību.

☞ Vēl lasiet par mūzikas hameleonu Deividu Boviju, mūsu iecienīto dārzu aizraujošo vēsturi, Kārļa Būmeistera elku, kuģiem, kas paši izlēma, kā beigt savas gaitas pasaules udeņos, pēcnāves maskām.

Krustvārdu mīkla

Krustvārdu mīklu risinātāji, kuri pareizi atrisinājuši mīklu, ik mēnesi pretendē uz pārsteiguma balvu. Atbildes gaidām līdz 25.martam.

Sastādījis A. Levgovds

Februāra mīklu atrisināja:

D.Kivkucāns, I.Puļa, L.Kivkucāne, J.Usāns, J.Pošeika, A.Lukumietis, A.Mincāne, S.Vēvere, S.Sirmā, Z.Pulča, D.Svarinskis, L.Baranovs, U.Pozņaks, A.Kravale, A.Kravalis, I.Dzergača, Ž.Mergina, N.Circene, V.Zaķe, M.Paidere (Balvi), V.Ločmele (Lazdukalns), St.Keiša, L.Markova (Cērpene), I.Homko (Medņeva), I.Kudure (Viļaka), V.Logina, J.Lubāns (Briežuciema pagasts), V.Dragune (Kuprava), A.Vīcupa, A.Jugane (Vectilža), O.Zelča, A.Mičule, B.Ķise (Tilža), D.Zelča (Krišjāņu pagasts), E.Leļeva (Kubulu pagasts), M.Rudina (Gulbene), A.Pilmane (Rīga).

Par februāra krustvārdu mīklas atrisināšanu balvu saņem VALĒRIJA LOGINA no Briežuciema pagasta. Pēc balvas griezties redakcijā.

Krustvārdu mīkla martā

Horizontāli: 7. Mikrofons, kuru piestiprina pie kakla. 8. Āfrikāņu ksilofons. 10. Apģērba aizdares elements. 11. Trīsziļņu pantmērs. 13. Tiesas uzaicinājumi. 16. Divrindu strofas. 17. Airis. 18. Rietumi. 19. Īsa uzruna pie viesību galda. 21. Grūti iedomājams, neuztverams. 23. Ražojuma tipveida paraugs. 27. Kūlenis gaisā. 29. Lietuviešu kokle. 31. Spalva pie sieviešu cepures. 33. Kāpelētājaugs. 34. Augstskolas audzēknis. 36. Mehānikas nozare, kas pēti ķermeņu kustību. 37. Ticīgo sabiedrība. 38. Iesaukas. 39. Kāda braucamrīka vadītājs.

Vertikāli: 1. Jāpuzāles. 2. Zemes apvalks, kurā pastāv

dzīvība. 3. Gājiens šaha spēlē. 4. Datorkomunikācijas tīkls. 5. Zaķis (sarunvalodā). 6. Vidējās mācību iestādes beidzējs. 9. Tistoklis. 12. Neliela sakrāla celtne Senajā Romā. 14. Pārvedu vekselis. 15. Būvēt, celt. 20. Vērtspapīri, kas to ipašniekiem dod ienākumus. 22. Krodziņš Itālijā. 24. Piekļājība, mēra sajūta. 25. Nelidojošs putns. 26. Vēru ciņas dalībnieks. 27. Grāmatu vai trauku skapji ar vairākiem nodalījumiem. 28. Nevajadzīgas. 30. Kautķermenis. 32. Īss trīsšķautņu duncis. 35. Viena no maņām.

Februāra mīklas atrisinājums

Horizontāli: 1. Šiferis. 3. Kaviārs. 8. Koferis. 9. Kabelis. 12. Absorbēt. 13. Eldorado. 14. Iemīt. 15. Asistēt. 17. Sensens. 19. Karikatūrists. 22. Bankets. 25. Slidens. 29. Reizē. 30. Kirilica. 31. Cirkulis. 32. Slaists. 33. Egoists. 34. Artists. 35. Despots.

Vertikāli: 1. Šarlaks. 2. Referāts. 4. Velkonis. 5. Sinjors. 6. Aiztik. 7. Katetrs. 8. Kosmoss. 10. Slavens. 11. Demonstrācija. 16. Torte. 18. Naski. 20. Galerts. 21. Onkulis. 23. Kailsals. 24. Strauts. 25. Spēcīgs. 26. Divkosis. 27. Leksika. 28. Deserts.

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu. Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrunis).

Posteni. Iesūtīja Leontine Dukaļska no Balviem.

Re... Iesūtīja Haralds Rāvičs.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Robežsardzē

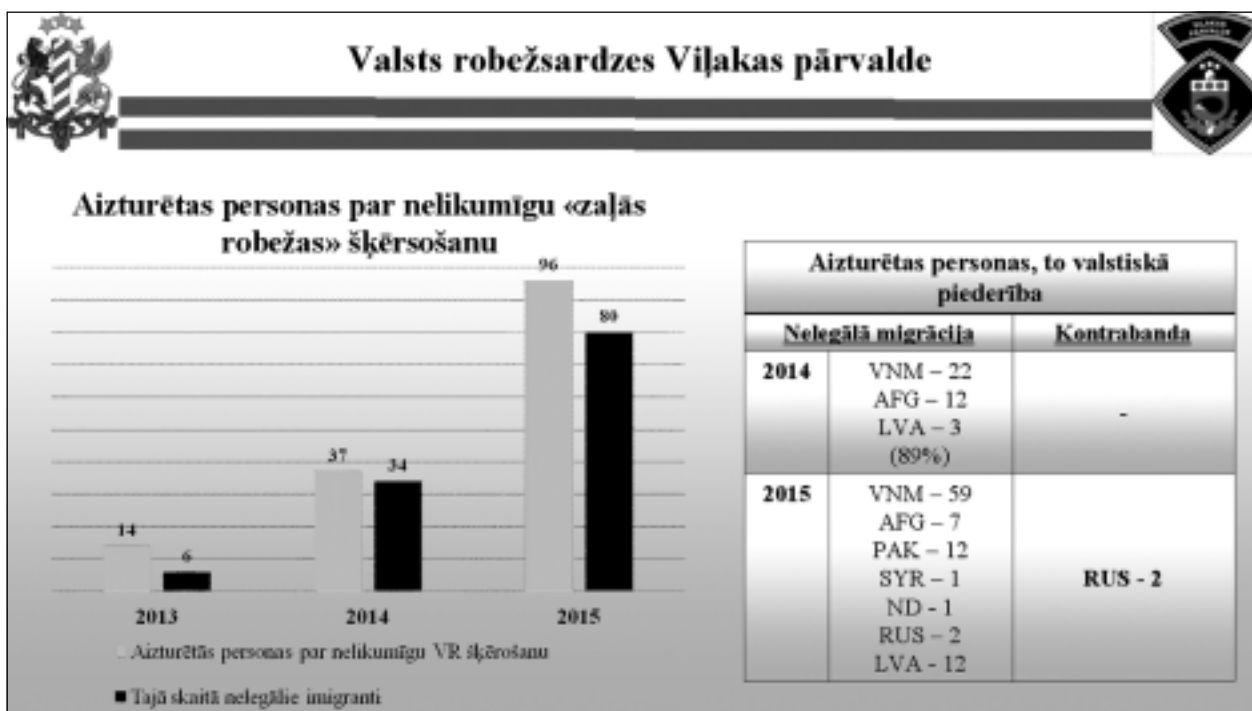
Stāt! Valsts robeža!

Mūspusē palielinājies aizturēto robežpārkāpēju skaits

Valsts robežsardze apkopojusi aktuālākos datus par robežpārkāpēju skaitu.

Kā liecina Valsts robežsardzes Galvenās pārvaldes Administratīvās pārvaldes Koordinācijas un sabiedrisko attiecību nodaļas galvenās inspektores Jevgēnijas Pozņakas sagatavotā informācija, kopumā 2015.gadā uz Latvijas austrumu robežas aizturēti 476 nelikumīgie zaļās robežas pārkāpēji. Tas ir trīs reizes vairāk, nekā salīdzinājumā ar 2014.gadu, kad aizturēja 144 nelikumīgus robežšķēsoņus. Uz Latvijas Republikas - Krievijas Federācijas valsts robežas aizturēti robežpārkāpēji no Vjetnamas - 226, Afganistānas - 20, Krievijas - 18, Irākas - 11, Indijas - 7, Pakistānas - 6, Sirijas - 5 un citi robežpārkāpēji. 2014.gadā robežsardzes amatpersonas aizturēja 70 nelikumīgos robežšķēsoņus, tostarp 52 - no Vjetnamas, 13 - no Afganistānas, trīs - no Pakistānas un citus, bet 2013.gadā - tikai 24 robežpārkāpējus. 2015.gadā Latvijas robežsargi uz Latvijas - Krievijas robežas atklāja arī 83 viltotos dokumentus, 2014.gadā - 136, 2013.gadā - 99. Tāpat pagājušajā gadā Latvijas robežsargi uz Latvijas - Krievijas robežas atklāja 139 kontrabandas preču pārvietošanas gadījumus, 2014.gadā - 105, 2013.gadā - 101.

Valsts robežsardze informē, ka, īstenojot nelegālās imigrācijas apkarošanas pasākumus uz Latvijas Austrumu robežas, Latvijas robežsardze sadarbojas ar kaimiņvalstu - Krievijas un Baltkrievijas - robežsardzes dienestiem, organizējot darba tikšanās, veicot pasākumus robežincidentu un citu ar robežu saistītu jautājumu risināšanā, apmaiņoties ar informāciju valsts robežas režīma nodrošināšanas un tiesiskās kārtības uzturēšanas jomā. Saskaņā ar šobrīd esošo informāciju, Krievijas robežsargi 2015.gadā savā pierobežā apturēja 19 nelegālo imigrantu grupu darbību (aizturētas 128 personas), kā arī novērsa 55 nelikumīgus Krievijas - Latvijas robežas pārkāpšanas mēģinājumus (aizturētas 330 personas). Vienlaikus esot atklāti arī atsevišķu grupu tā dēvētās neorganizētās

Robežpārkāpēju statistika mūspusē. 2015.gadā Viļakas pārvaldes teritorijā aizturēto personu skaitam par nelikumīgu zaļās robežas šķērsošanu, tostarp nelegālai imigrācijai, ir tendence diezgan būtiski palielināties. Ja 2013.gadā aizturēto personu skaits par nelikumīgu robežas šķērsošanu bija 14, tajā skaitā seši nelegālie imigranti, tad aktuālākie dati par pagājušo gadu liecina, ka šādu cilvēku skaits bija attiecīgi 96 un 80. Arī aizturēto personu valstiskā piederība ir dažāda. Mūspusē robežu cenšas šķērsot gan cilvēki no Vjetnamas, gan arī no Sirijas, Pakistānas, Afganistānas un citām valstīm. Plašāka informācija - attēlā redzamajā diagrammā un tabulā.

migrācijas mēģinājumi, pārsvarā no Sudānas, Afganistānas, Indijas pavalstniekiem.

Jāpiebilst, ka šobrīd atrisināts jautājums arī par Latvijas robežsargu aizturēto nelikumīgo robežšķēsoņotāju nodošanu atpakaļ abām Latvijas kaimiņvalstīm - Krievijai un Baltkrievijai, kurām saskaņā ar starpvalstu līgumu

nosacījumiem ir pienākums šādus pārkāpējus pieņemt. Tajā pašā laikā jāteic, ka kaimiņvalstis ne vienmēr pieņem atpakaļ robežpārkāpējus. Piemēram, 2015.gadā Krievija pieņēma atpakaļ piecas personas, bet Baltkrievija - 15. Savukārt 2014.gadā Krievija pieņēma atpakaļ četras personas, bet Baltkrievija - 11.

Panākumi

Šāvējiem zelts un bronza

Aizvadītajās dienās Valsts robežsardzes Viļakas pārvaldes robežsargi izcīnīja kārtējos panākumus sporta sacensībās.

Valsts robežsardzes koledžas vadītāja palīdze Diāna Deņisova pinformē, ka pagājušās nedēļas nogalē notika Latvijas Šaušanas federācijas organizētais Latvijas 2016.gada ziemas čempionāts lietīšķajā šaušanā, kurā Valsts robežsardzes izlase kopvērtējumā 12 Iekšlietu un Aizsardzības ministrijas pakļauto struktūrvienību un citu organizāciju komandu konkurencē ieguva godalgoto 3.vietu. Robežsardzes izlases sastāvā trīs sacensību vingrinājumos startēja Viļakas, Galvenās, Daugavpils, Ludzas pārvalžu un Valsts robežsardzes koledžas labākie šāvēji, tostarp Viļakas pārvaldes Punduru robežapsardzības nodaļas priekšnieks majors ROBERTS KAĻVA. Vingrinājumā "DP-4" Valsts robežsardzes izlase 3.vietu izcīnīja ar iegūtajiem 614 punktiem. Vingrinājumā ar nosaukumu "Ātršaušana ar pistoli (5,6 mm)" robežsargu izlase 3.vietā ierindojās ar izcīnītajiem 1018 punktiem. Savukārt individuālajā

Valsts robežsardzes izlase. Attēlā aizmugurējā rindā pirmais no kreisās puses - Viļakas pārvaldes Punduru robežapsardzības nodaļas priekšnieks majors Roberts Kaļva.

vērtējumā 107 šāvēju konkurencē vingrinājumā "DP-3" zelta medaļu izcīnīja Valsts robežsardzes Ludzas pārvaldes pārstāvis V.Ščolkins.

Jāpiebilst, ka Salaspils sporta namā aizvadītas arī Iekšlietu ministrijas

2016.gada spartakiādes galda tenisa sacensības. Komandu vērtējumā septiņu vienību konkurencē 2.vietu izcīnīja Valsts robežsardzes komanda, kurā startēja arī Viļakas pārvaldes robežsardze TATJANA SILINEVIČA.

Informē policija

Nozog telefonu

23.februārī Balvos, Brīvības ielā, no iestādes darba kabineta nozagts mobilais telefons. Policija skaidro vainīgo personu. Uzskāts kriminālprocess.

Zog no garāžas

24.februārī Balvu novada Kubulos no kādas garāžas notika zādzība. Vainīgās personas - 1976. un 1988.gadā dzimuši vīrieši - aizturētas. Uzskāts kriminālprocess.

Informē CSDD

Pilnveidota sodu nomaksas kontrole

Ir pilnveidota sodu nomaksas kontroles sistēma, tādēļ daļa CSDD klientu saskārušies ar ierobežojumiem saņemt pakalpojumu. Šobrīd sodu nomaksas kontrole ir pārnesta no konkrētā transportlīdzekļa uz visu atbildīgās personas autoparku. Ja līdz šim personai pirms pakalpojuma saņemšanas bija jānomaksā naudas sodi tikai par konkrēto automašīnu, ar kuru izdarīts pārkāpums, tagad nomaksātais sods attiecas uz visu atbildīgās personas autoparku.

Lai turpmāk bez sarežģījumiem saņemtu pakalpojumus, CSDD ar 2016.gada 1.martu piedāvās klientiem e-pakalpojumus (<https://e.csdd.lv>) ne tikai pārbaudīt, vai personas transportlīdzekļiem nav kāds nenomaksāts sods, bet arī veikt to apmaksu pirms došanās uz CSDD.

Informē ugunsdzēsēji

Deg elektrības stabs

24.februārī Viļakas novada Susāju pagasta Tepenicā dega elektrības stabs. Iemesls - elektroinstalācijas īssavienojums.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Dievkalpojumi

ROMAS KATOĻU DRAUDZĒS

Balvos – 4.martā - Krustaceļš - plkst.18.00; 6.martā - Gavēņa IV svētdiena, Sv.Mise - plkst. 8.00 un 11.00; 11.martā – Krustaceļš - plkst.18.00; 12.-13.martā Gavēņa rekolekcijas Balvu draudzē; 13.martā - Gavēņa V svētdiena, Sv.Mise - plkst. 8.00 un plkst. 11.00; 14.martā - Sv.Mise (par Balvu Valsts ģimnāzijas 12.klases audzēkņiem) - plkst.16.00; 18.martā – Krustaceļš - plkst.18.00; 19.martā - Sv. Jāzeps - svētku diena (obligātas svinības), Sv.Mise - plkst. 7.00, plkst. 11.00 un plkst. 18.00; 20.martā - Palmu jeb Kunga ciešanu svētdiena (pūpolu svētišana, ziedojumi tiek vākti Rīgas Garīgā Semināra uzturēšanai), Sv.Mise - plkst. 8.00 un plkst. 11.00; 24.martā - Lielā Ceturtdiena, Sv.Mise - plkst. 18.00; 25.martā - Lielā Piektdiena (stingrs gavēnis), Kunga ciešanu dievkalpojums - plkst. 15.00; 26.martā - Lielā Sestdiena, Kristus Augšamcelšanās svētku Vigīlija (Lieldienu ēdienu svētišana) - plkst.11.00, plkst.15.00 un plkst. 18.00; 27.martā – Lieldienas, Kristus augšamcelšanās svētki, Sv.Mise - plkst. 8.00 un plkst. 11.00; 28.martā - Otrās Lieldienas - Kristus augšamcelšanās svētki, Sv.Mise - plkst. 8.00 un plkst. 11.00.

Balvu pansionātā – 13.martā - Gavēņa V svētdiena, Sv.Mise - plkst. 14.00; 27.martā - Lieldienas - Kristus augšamcelšanās svētki, Sv.Mise - plkst. 14.00.

Sprogu baznīcā – 6.marts - Gavēņa IV svētdiena, Sv.Mise - plkst. 14.00; 20.martā - Palmu jeb Kunga ciešanu svētdiena (pūpolu svētišana, ziedojumi tiek vākti Rīgas Garīgā Semināra uzturēšanai), Sv.Mise - plkst. 14.00; 26.martā - Lielā Sestdiena Kristus augšamcelšanās svētku Vigīlija (Lieldienu ēdienu svētišana) - plkst. 22.00.

Šķilbēnos – 6.martā - Gavēņa 4. svētdiena, mēneša pirmā svētdiena – plkst. 9.00; 13.martā - Gavēņa 5. svētdiena – plkst. 9.00; 19.martā - Svētā Jāzepa svētki – plkst. 9.00; 20.martā - Palmu (pūpolu) jeb Kunga ciešanu svētdiena – plkst. 9.00; 24.martā - Lielā Ceturtdiena, Kunga pēdējo vakariņu piemiņas diena - Svētā Mise plkst. 20.00 un Vissvētākā Sakramenta adorācija (līdz svētdienai plkst. 9.00); 25.martā - Lielā Piektdiena, Kunga ciešanu un nāves piemiņas diena (stingrā gavēņa diena) - Krustaceļš (Šķilbēni-Rekova) plkst. 18.00 un Ciešanu dievkalpojums plkst. 20.00; 26.martā – Lielā Sestdiena (Lieldienu ēdienu pasvētišana) – plkst. 13.00 un grēksūdze no plkst. 13.00 līdz 14.00, bet Kunga Augšamcelšanās, svētku Vigīlija, Sv.Mise notiks plkst. 22.00 (uguns, ūdens un Lieldienu ēdienu svētišana); 27.martā - Lieldienu svētdiena, Kunga Augšamcelšanās diena, Euharistiskā procesija, Sv.Mise – plkst. 9.00 (Lieldienu ēdienu pasvētišana, ziedojumi diecēzes kūrījai); 28.martā – 2.Lieldienas – plkst. 9.00.

Baltinavā – 6.martā - Gavēņa 4. svētdiena, mēneša pirmā svētdiena – plkst. 11.30; 13.martā – Gavēņa 5. svētdiena – plkst. 11.30; 19.martā - Svētā Jāzepa svētki – plkst. 11.30; 20.martā - Palmu (pūpolu) jeb Kunga ciešanu svētdiena – plkst.11.30; 24.martā - Lielā Ceturtdiena, Kunga pēdējo vakariņu piemiņas diena – Sv.Mise plkst. 18.00 un Vissvētākā Sakramenta adorācija (līdz svētdienai plkst. 7.00); 25.martā - Lielā Piektdiena, Kunga ciešanu un nāves piemiņas diena (stingrā gavēņa diena) - grēksūdze no plkst. 14.00 līdz 15.00 un Ciešanu dievkalpojums plkst. 15.00; 26.martā - Lielā Sestdiena (Lieldienu ēdienu pasvētišana) - plkst. 10.00, grēksūdze no plkst. 10.00 līdz 11.00, Kunga Augšamcelšanās, svētku Vigīlija, Sv.Mise plkst. 18.00 (uguns, ūdens un Lieldienu

ēdienu svētišana); 27.martā - Lieldienu svētdiena, Kunga Augšamcelšanās diena, Euharistiskā procesija - plkst. 07.00 (Lieldienu ēdienu pasvētišana, ziedojumi diecēzes kūrījai); 28.martā – 2.Lieldienas – plkst. 11.30.

Bēržos – 6.martā - I mēneša svētdiena, 4. Gavēņa svētdiena – plkst. 9.30; 13.martā - 5. Gavēņa svētdiena – plkst. 9.30; 19.martā - Sv.Jāzeps, Vissv. Jaunavas Marijas Līgavainis, lieli svētki – plkst. 10.00; 20.martā – Pūpolsvētdiena (šajā dienā tiks vākti ziedojumi Rīgas Garīgā semināra vajadzībām) – plkst. 9.30; 24.martā - Lielās nedēļas ceturtdiena – plkst. 18.00; 25.martā - Lielā Piektdiena (atturība no gaļas ēdieniem) – plkst. 10.00; 26.martā - Kunga Augšamcelšanās svētku Vigīlija (uguns, ūdens un Lieldienu maltītes svētišana) – plkst. 18.00; 27.martā – Kunga Augšamcelšanās diena, lieli svētki (Lieldienu maltītes svētišana) – plkst. 9.00; 28.martā - II Lieldienu svētdiena – plkst. 11.00.

Krišjānos – 6.martā - I mēneša svētdiena, 4. Gavēņa svētdiena – plkst. 15.00; 13.martā - 5. Gavēņa svētdiena – plkst. 15.00; 20.martā – Pūpolsvētdiena (šajā dienā tiks vākti ziedojumi Rīgas Garīgā semināra vajadzībām) – plkst. 15.00; 25.martā - Lielā Piektdiena (atturība no gaļas ēdieniem) – plkst. 15.00; 26.martā - Kunga Augšamcelšanās svētku Vigīlija (uguns, ūdens un Lieldienu maltītes svētišana) – plkst. 15.00; 27.martā - Kunga Augšamcelšanās diena, lieli svētki (Lieldienu maltītes svētišana) – plkst. 16.00.

Skujetniekos – 4.martā plkst. 11.00; 19.martā - Sv.Jāzeps, Vissv. Jaunavas Marijas Līgavainis, lieli svētki - plkst. 11.00; 26.martā - Kunga Augšamcelšanās svētku Vigīlija (uguns, ūdens un Lieldienu maltītes svētišana) – plkst. 9.30.

Augustovā – 6.martā - I mēneša svētdiena, 4. Gavēņa svētdiena – plkst. 12.00; 13.martā - 5. Gavēņa svētdiena – plkst. 12.00; 19.martā - Sv.Jāzeps, Vissv. Jaunavas Marijas Līgavainis, lieli svētki – plkst. 12.00; 20.martā – Pūpolsvētdiena (šajā dienā tiks vākti ziedojumi Rīgas Garīgā semināra vajadzībām) – plkst. 12.00; 25.martā - Lielā Piektdiena (atturība no gaļas ēdieniem) – plkst. 12.00; 26.martā - Kunga Augšamcelšanās svētku Vigīlija (uguns, ūdens un Lieldienu maltītes svētišana) – plkst. 12.00; 27.martā - Kunga Augšamcelšanās diena, lieli svētki (Lieldienu maltītes svētišana) – plkst. 12.00.

Tilzā – 4.martā – pirmā mēneša piektdiena – plkst. 7.00; 6.martā – pirmā mēneša svētdiena – plkst. 10.00 (Adorācija) un plkst. 12.00 (dievkalpojums); 13.martā plkst. 12.00; 19.martā - Sv. Jāzeps - svētku diena (obligātas svinības) – plkst. 12.00; 20.martā - Pūpolsvētdiena – plkst. 12.00; 24.martā - Lielā Ceturtdiena – plkst. 19.00; 25.martā - Lielā Piektdiena (stingrs gavēnis) – plkst. 19.00; 26.martā - Lielā Sestdiena (svētis ūdeni) – plkst. 7.00; 27.martā – Lieldienas – plkst. 7.00; 28.martā plkst. 12.00.

Rugājos – 6.martā – pirmā mēneša svētdiena – plkst. 15.00; 13.martā plkst. 15.00; 20.martā - Pūpolsvētdiena – plkst. 15.00; 26.martā - Lielā Sestdiena (svētis ūdeni) – plkst. 12.00; 27.martā – Lieldienas – plkst. 12.00.

Vectilzā – 4.martā – pirmā mēneša piektdiena – plkst. 8.30.

Kupravā – svētdienās plkst.12.00.

Žīguros – sestdienās plkst. 15.00.

Viļakā – darbadienās: plkst. 8.00 Sv.Mise baznīcā; svētdienās: plkst. 11.00 Sv.Mise baznīcā un plkst. 18.00 klosterī; piektdienās - Krustaceļš un Sv.Mise – plkst. 16.00 baznīcā.

3.martā – Vissvētākā Sakramenta Adorācija, Sv.Mise - plkst.

18.00 klosterī; 4.martā – Vissvētākā Sakramenta Adorācija, Sv.Mise - plkst. 8.00 baznīcā un līdz plkst. 16.00 Svētība, Krustaceļš un Sv.Mise; 17.martā – Sv.Mise - plkst. 11.00 baznīcā; 18.martā – Sv.Mise - plkst.11.00 baznīcā; 19.martā – Sv.Jāzeps, lieli svētki, Sv.Mise - plkst. 8.00 un plkst. 11.00; 20.martā – Palmu svētdiena – plkst. 11.00 baznīcā un plkst. 18.00 klosterī; 24.martā – Lielā Ceturtdiena – plkst. 18.00 baznīcā; 25.martā – Lielā Piektdiena – plkst. 18.00 baznīcā; 26.martā – Pashas Vigīlija – plkst. 16.00 baznīcā; 27.martā – Kunga Augšamcelšanās Svētdiena – plkst. 8.00 Rezurekcijas procesija un Sv.Mise baznīcā un plkst. 18.00 Sv.Mise klosterī; 28.martā plkst. 8.00 baznīcā.

EVANĢĒLISKI LUTERISKAJĀS DRAUDZĒS

Balvos - 6. martā plkst. 10.00; 13.martā - Ģimeņu dievkalpojums - plkst. 10.00; 20.martā - Pūpolsvētdienas dievkalpojums - plkst. 10.00; 24.martā - Zaļās Ceturtdienas dievkalpojums – plkst. 18.00; 25.martā - Lielās Piektdienas dievkalpojums – plkst.10.00; 26.martā - Kristus Augšamcelšanās svētku sagaidīšanas dievkalpojums - plkst. 23.30; 27.martā - Lieldienu dievkalpojums - plkst. 10.00.

Viļakā - 13.martā plkst. 12.00; 25.martā - Lielās Piektdienas dievkalpojums – plkst. 13.00; 28.martā - Lieldienu dievkalpojums - plkst. 11.00.

Tilzā - 13.martā plkst. 16.00; 24.martā - Zaļās Ceturtdienas dievkalpojums – plkst. 14.00; 27.martā - Lieldienu dievkalpojums - plkst. 13.00.

Kārsavā - 27.martā - Lieldienu dievkalpojums - plkst. 16.00.

PAREIZTICĪGAJĀS DRAUDZĒS

Viļakā – dievkalpojumi notiek sestdienās plkst. 17.00 un svētdienās plkst. 9.00.

5.martā – aizlūgums par mirušajiem - 8.00; 14.martā – vakara dievkalpojums - plkst. 17.00; 15.martā – vakara dievkalpojums - plkst. 17.00; 18.martā plkst. 9.00.

Šķilbēnos – 5.martā – aizlūgums par mirušajiem - plkst. 12.00; 12.martā plkst. 10.00; 27.martā plkst. 12.00.

Baltinavā – 5.martā – aizlūgums par mirušajiem - plkst. 14.30; 26.martā plkst. 10.00.

Rugājos – 4.martā plkst. 10.00.

Pārdomām

* Sākums 5. lpp.

Kurš netikums ir visbīstamākais?

Galū galā lepnība **norobežo cilvēku no citiem**. Tie, kam sirds ir atvērta citiem, nav lepnī, jo viņi prot kalpot. Bet, kad pašiem ir kāda vajadzība, noteikti atrodas atsaucīgi cilvēki, kas palīdz. Pašiem par pārsteigumu viņi saņem labvēlību no citiem. Bet, kad lepnam cilvēkam būs vajadzīga palīdzība, viņš paliks viens pats.

Lepnība neparedz iespēju pilnveidot mīlestību. Tas, kas neprot mīlēt sevi, neprot mīlēt arī citus. Tā ir liela nelaime. Egoists negrib pamest savu egoismu, jo viņam šķiet, ka tad, kad no tā šķirsies, nodos pats sevi. Turpretī mīlestības pamatā ir rūpes par otru cilvēku. Mīlestība ir vērtību maiņa. Tā vietā, lai visu pakārtotu sev, proti, egocentrisma vietā, cilvēks izvēlas otru cilvēku un tam ierāda galveno vietu savā dzīvē. **Egoists nevēlas** to darīt. **Nav taisnība, ka**

viņš to neprot, - katrs, kas vēlas citus mīlēt, var mīlēt. **Egoists to vienkārši nevēlas**.

Kā lai izārstē šo draudīgo slimību?

Vislabākās zāles ir iemīlēt patiesību, jo lepnība mūs ievēd melu pasaulē. Egoists **nemeklē savu vietu, viņš vienmēr grib uzkāpt augstāk, nekā viņam ir jābūt**. Tāpēc viņš vienmēr ir neapmierināts - gan tad, kad tiecas pēc ilgotās vietas, gan tad, kad šajā vietā jau atrodas. Tā kā šī vieta nav domāta viņam, viņš vienkārši nevar būt ar to apmierināts.

Otras zāles **ir kalpošana citiem ar nesavtīgu mīlestību**. Jāatceras, ka lepnība spēj kalpot ar lielu uzpurēšanos, bet tikai tādēļ, lai pievērstu sev uzmanību, un dara to tik ilgi, kamēr tajā ir ieinteresēta.

Trešās zāles **ir dzīves piepildīšana ar pateicību par saņemtajām žēlastībām, prieks par to, kas mums ir**.

Ceturtais zāles ir pazemības pilnveidošana.

Pateiksimies Dievam par visām no Viņa saņemtajām dāvanām, pateiksimies par vietu, kurā Dievs mūs ir nolīcis. Lūgšim, lai mēs izmantotu situāciju, kādā atrodamies, un lai mēs novērtētu ceļu, pa kuru Dievs mūs ved, lai mēs iemīlētu sevi tā, kā Viņš to vēlas. Pirmais tuvākais, kurš mums ir jāmīl, esam mēs paši. Bet sevi mīlēt mēs varam tad, ja *pareizi saprotam to, kas ir pašcieņa*. Lai šī lielā Dieva dāvana, kura nesamierinās ar viduvējību, bet gan ir radošs spēks un veselīgas sacensības dzinulis, palīdz mums pilnveidot mīlestību pret sevi un tuvāko.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Pasākums

Baltinavā mācās gatavot ziepes

Pasākuma "Izbaudi ziemu Ziemeļlatgalē" laikā Baltinavas Novada muzejā notika ziepju gatavošanas meistardarbnīca.

Pasākumu atklāja Baltinavas Novada vadītāja Antra Keiša, kura iepazīstināja ar darba procesu un materiāliem. Visus klātesošos priecēja Baltinavas vidusskolas un Kārsavas mūzikas un mākslas skolas audzēkņa Eduarda Buraveca muzikālais priekšnesums.

Ziepju gatavošanas darbnīcu vadīja Antra Keiša, ziepju liešanas procesā muzeja vadītājai palīdzēja Zanda Keiša, kura kausēja ziepju masu, un audēja, rokdarbniece Iveta Gabrāne, kura organizēja ziepju iesaiņošanu. Pasākuma apmeklētāju vidū galvenokārt bija bērni no Baltinavas vidusskolas, Baltinavas Kristīgās internātpamatskolas, viena Baltinavas pirmsskolas izglītības iestādes audzēkne, kā arī daži pieaugušie ziepju veidotgribētāji. Pasākumā piedalījās arī Baltinavas novada domes priekšsēdētāja Lidija Siliņa. Lai izveidotu katrs savu unikālo ziepju gabaliņu, meistardarbnīcas apmeklētājiem vajadzēja krūzītē ievietot savu formiņu, izvēlēties kādu no daudzajiem dabīgajiem materiāliem (bija pieejami liepu ziedi, kafija, kanēlis, lauku āboliņš, kliņģerītes, magoņu sēklas), un, pievienojot tos ziepēm, radās unikāls dabīgs aromāts. Izkausējot ziepju masu, to uzlēja pievienotajiem dabīgajiem materiāliem un aromāta pastiprināšanai, ziepju masai pievienoja pāris pilienus smaržvielu. Pēc ziepju gabaliņa izveidošanas bija jāgaida, kamēr masa sacietē, un pēc tam varēja savus izgatavotos veidojumus skaisti iesaiņot. Katrs dalībnieks izveidoja vairākus gabaliņus ziepju, process ieinteresēja ikvienu darbnīcas apmeklētāju, taču īpaši priecīgi par saviem darbiņiem bija bērni.

EVITA BROKA, Baltinavas novada sabiedrisko attiecību speciāliste

Pārdod

Z/S "Kotiņi" RAŽO un TIRGO pārtikas rapšu eļļu, pārtikas miltus un lopbarības miltus dažādām dzīvnieku sugām.

Ir piegāde.
Tālr. 26422231.

Jaunputni, dējējvistas.
Tālr. 29424509.

Pārdod lopbarības miltus.
Tālr. 29332209.

Pārdod akustisko un parasto ģitāru, laivu (epoksīda), saunu, māju. Cena pēc vienošanās. Tālr. 26520274.

Pārdod divkameru ledusskapi, virtuves galdu (stikla), viss labā kārtībā, lēti. Tālr. 29335462.

Pārdod Opel Astra, 1.6 i, 1998.g., jauna TA, EUR 870.
Tālr. 27052005.

Pārdod īpašumu, 26,6 ha, vai iznomā 10 ha zemi zāles pļaušanai.
Tālr. 26493759.

Pārdod 3-istabu dzīvokli Steķentavā.
Tālr. 28339850.

Pārdod jaunu 3-fāzu benzīngeneratoru, 3,5 kW, EUR 200. Tālr. 26205393.

Pārdod gadu vecas teles.
Tālr. 26357514.

Pārdod siena rulonus.
Tālr. 26296163.

Pārdod lietotu riepu balansējamo stendu, EUR 550. Tālr. 26205393.

Pārdod sausu, skaldītu malku ar piegādi. Tālr. 26425960.

Balvu pagasta
z. s. UŽGAVA

KARTUPEĻI
BIETES
BURKĀNI
GRAUDI

T. 29432855, 25908323
@ pasta: marisko@tvnet.lv

MARTS

ZEMNIEKU SAIMNIECĪBA „UŽGAVA”, BALVU PAGASTS, „VĒRDINI”.

Aizmirsi abonēt "Vaduguni" martam?!

Zvani - 64507018. Palīdzēsim!

Pagājuši abonēšanas trīs mēneši, pārliecinies,

vai abonēji Vaduguni

turpmākajiem mēnešiem?!

Veiksmes prognoze

1.marts. Šinī otrdienā nesarežģī dzīvi ne sev, ne citiem. Arī savā darbavietā centies izteikties kodolīgi un lakoniski, lai citi Tevi saprastu. Nesāc sarunu par banāniem un nebeidz ar starptautisko stāvokli pasaulē. Veiksme šodien Tev var uzmaidīt, veicot kādu radošu darbu, kā arī mācoties. Vislabāko padomu sarežģītās situācijās šodien Tev sniegs personīgā pieredze.

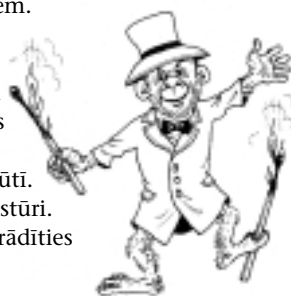
2.marts. Raibā trešdiena, kad problēmas var sagādāt mugurkauls, krusti un vēnas. Ja strādā fiziski smagu darbu, atceries sen zināmu lietu, ka, ceļot smagumu, jāsaliec kājas ceļgalos un tikai tad jāceļ. Diena piemērota darījumu pabeigšanai, dokumentu parakstīšanai, konsultācijām pie juristiem un citiem speciālistiem.

3.marts. Neparādīto darbu ceturtdienā pabeidz iesāktās un nepabeigtās lietas. Lai arī 'čika' laiks tiks sprunguļus Tavā ceļā no plkst. 4.55 līdz 12.01, ej tik pacietīgi uz priekšu. Atceries, ka jaunas durvis atveras tikai tad, kad vecās aizveras. Ja gribi būt formā un enerģijas pilns, labāk savā ēdienkartē šodien iekļauj siļķes asti un skābus kāpostus, nevis torti vai speķi.

4.marts. Turpinām ieviest kārtību gan savā darbavietā, gan dzīvoklī, gan garāžā, gan kūtī. Dodoties ceļā, neaizmirsti nodrošināties gan ar trosi, gan rezerves riepu, gan avārijas trīsstūri. Šodien neesi izpalīdzīgs samarietis un labāk neņem ceļmalā stāvošo stopētāju. Tas var izrādīties kāds afērists vai pat noziedznieks.

Pareģe Ilga

* Veiksmes un laika ziņu prognozi lasiet arī vaduguns.lv, tālr. 29365609

	Nakts		Diena	
T 2.03	Mīkojains	-4	Aprācijas, sniegs	-1
C 3.03	Aprācijas, reilo sniegs	-2	Aprācijas	+1
Pk 4.03	Skaidrs	-5	Mīkojains	+2
S 5.03	Aprācijas	-1	Aprācijas, reilo lietus	+3

Apsveikums

Lai katrā zieda pumpurā, kas vēlas vaļā vērties,
Te dzīvo silta cerība, bet sirdī - pavasaris!
Lai katrā zaļā asniņā, kas vēlas atrāstīties,
Te atmirdz krūtīs ticība, kas palīdz sasildīties!
Ar katru siltu saulrietu lai dvēselē līst jūtas,
Kas palīdz brīžos grūtajos, ko Dievs mums reizēm sūta.

(I.Tora)

Mīļi sveicam **Ingu Orlovsku** skaidajā 40 gadu jubilejā!
Vēlam stipru veselību, dzīvesprieku un
Dieva svētību katrai dienai.
Lidija, Juris, krustmāte Irēna, Alfrēds

Reklāma

3.martā
B
kategorijas
kursi
autoskolā
"Delta 9V". Tālr. 29208179.

5.martā
brīvdienu
grupa
autoskolā
"Delta 9V".

Maksa tikai EUR 60!
Tālr. 29208179.

Pateicības

No sirds pateicamies mācītājam Mārtiņam Vaickovskim, Ā.Zeltkalnes ģimenei, krustmātes ģimenei, radiem, klasesbiedriem, kaimiņiem, visiem, kuri bija kopā ar mums, guldot zemes klēpi **Imantu Kļaviņu**.

SIEVA, BĒRNI AR ĢIMENĒM

Sirsniņš paldies prāvestam Mārtiņam Klušam, ērgelniekam Jānim Budevičam, apbedīšanas birojam "Ritums", ēdināšanas uzņēmuma "Senda Dz" kolektīvam, bijušajiem Kubulu ciema padomes darbiniekiem un saimniecības "Balvi" kolektīvam, pagasta pārvaldei, Kubulu psalmu dziedātājiem, radiem, draugiem, kaimiņiem, visiem, kuri sniedza atbalstu un bija kopā ar mani skumajā brīdī, māmiņu **Zinaidu Kuprišu** mūžības ceļā pavadot.

MEITA AIJA

Dažādi

Veikals "LED" - lauksaimniecībai, meža tehnikai

**Piedāvā: Led darba gaismas;
Led bākugunis
un citus led produktus.**

Atrodami **Sporta 7, Balvos** (t/c "Hestija" 2. stāvā).
Tālr. 28675799.

Organizē ekskursiju uz
BALTKRIEVIJU (06.05. -
08.05.2016). Tālr. 29107268.

IEGRIEŽAM PAVASARI kafejnīcā
"VELVES" 8.martā! Dzīvā mūzika
no plkst. 19.00. Iespēja rezervēt
galdziņus. Laipni gaidīti!

Vēlos irēt dzīvokli.
Tālr. 25403267.

Irē 1-istabas dzīvokli ar ērtībām.
Tālr. 28838770.

13.martā 10.00-17.00 Bērzpils 2,
Balvos, "Azotē" notiks MAIGĀS
BIOENERĢĒTIKAS SEMINĀRS.
Lektors Ričards Overlijs (ASV).
Seminārs latviešu valodā. Maksa
EUR 20. Pieteikties līdz 10.03. pa
tālr. 28372379.

Jaunaudžu kopšana. Apsaugumu
zāģēšana. Tālr. 25157088.

Veic visa veida remontdarbus balvu
novadā. tālr. 28719963.

Dāvina kucēnus. Tālr. 27193577.

Pērk

Z.s "Strautiņi"
iepērk **mājlopus**.
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

**SIA "AIBI" pērk
liellopus, jaunlopus,
aitas, zirgus.**
Labas cenas! Samaksa tūlītēja.
Svari. Tālr. 26142514, 20238990.

SIA "LATVIJAS GAĻA" iepērk
liellopus, jaunlopus, aitas,
zirgus. Samaksa tūlītēja.
Svari. Tālr. 28761515.

SIA "Lauku Miesnieks"
iepērk **mājlopus**.
Augstas cenas. Samaksa tūlītēja. Svari.
Tālr. 20207132.

Pērk zemi, mežus, cirsmas,
īpašumus. Tālr. 26489727,
25633301.

Pērk meža īpašumus ar zemi un
cirsmas.
Tālr. 29433000.

SIA "SENDIJA" pērk zarus
šķeldošanai, zaru šķeldu. Veicam
apsaugumu novākšanu no Jūsu
īpašuma.
Tālr. 29495199.

Pērk slaukšanas aparātu, 220 V.
Tālr. 26662114.

Pērk piekabi 2PTS-4.
Tālr. 28342100.

Pērk ceļa plātnes, skābarības
bedres. Tālr. 22037377.

Aiztecēja mans mūžiņš
Kā dzīparu kamolīts;
Te satinu savas dienas,
Ij baltās, nebaltās.

(Latv.t.dz.)

Skumju brīdī izsakām patiesu
līdzjūtību **Anitai un mazbērniem**,
pavadot **DOMICELLU RUDUKU**
sirmajā kapu kalniņā.
Livānu māju kaimiņi, Dakuļi

Man nogura dvēselīte,
Šai saulē dzīvojot,
Dod, Dieviņ, vieglu dusu
Baltā smilšu kalniņā.

Klusi mierinājuma vārdi sāpju brīdī
Anitai un mazbērniem, pavadot
DOMICELLU RUDUKU mūžības
ceļā.

Kaimiņi: Maruta, Gunārs, Anita,
Jānis, Vaļa, Egīls, Koļa, Rita Rīgā

Domājiet par mani, lai ir silti
Ari tad, kad snieģputeņi snieg.
Neraudiet, ak, mani palicēji -
Milētie nemūžam neaiziet.

Izsakām patiesu līdzjūtību **Anitai
Rudukai un tuviniekiem**, pavadot
viramāti, vecmāmiņu,
vecvecmāmiņu
DOMICELLU RUDUKU
aizsaulē ceļā.

Dominika Pomerancova,
Jekaterina Dubrovskā

Apsedz, Dieviņ, zvaigžņu sagšu,
Klāj mākoņu paladziņu,
Apklusuši mātes soļi,
Dzīves ceļu staigājot.

Mūsu klusa līdzjūtība **Aleksandram
Balantajevam un tuviniekiem**,
MĀMIŅU mūžības ceļā pavadot.
Avotiņu ģimene

Balts eņģelis atnāca sapnī
Un aiznesa Tevi sev līdž.
Tai baltajā, baltajā naktī,
Kur nesāp, kur nesalst, kur silts.

Sēru brīdī esam kopā ar **brāli Jāni**,
**māsām Lidiju, Viju un pārējiem
tuviniekiem**, mūžības ceļā pavadot
miļo brāli **DAINI BEČU**.
Tante Lidija ar visu savu saimi

Mani mīļie, es pie jums vēl būšu,
Sniega pārslā, rasas lāsē,
Saulē, vējos, dziesmās, jūsu
mūžos,

Dzīve beidzas, mīlestība nē.
Patiesi līdzjūtības vārdi lai ir atbalsts
māsām **Lidijai, Vijai un visiem
piederīgajiem**, brāli **Daini** pavadot
mūžībā.
Lonija, Maruta, Taņa, Lilita, Elvira

Pierimst soļi, klusē domas,
Neskan mīļā brāļa balss.
Tikai klusa sāpe sirdī
Ilgi vēl pēc viņa sauks.

Ir brīži, kad nav mūsu spēkos mainīt
dzīves gaitu un būt kopā ar tuvu
cilvēku. Izsakām patiesu līdzjūtību
**Vijas Priedeslaipas un Didža
ģimenēm**, mīļu cilvēku **DAINI**
pēkšņi zaudējot.

Kuzminu ģimene, Zaķu ģimenes
Viļakā un Viksnā

Tajās lapās, ko mūžības vēji nu
šķirsta,

Paliek cilvēka mūžs... (Z.Purvs)

Skumju brīdī esam kopā ar **Jāni**,
Viju, Lidiju un tuviniekiem, brāli
DAINI BEČU zaudējot.
Leonida un Jāņa Miņinu ģimenes

Dzīvē ir brīži, kad pēkšņi mums
liekas,
Garām kāds saplosīts mākonis slid.
Brāli, mīļais, ar tevi vairs tikšos
Vien atmiņu takās, kas tālumā vid.
Izsakām visdziļāko līdzjūtību un
sērās esam kopā ar **Vijas un
Lidijas ģimenēm**, brāli
DAINI BEČU pēkšņi zaudējot.
Lielbāržu ģimene

Birst asaras kā baltas pērles,
Raud svecēs baltas.
Par tavu dāsno mūžu,
Par tavu labo sirdi,
Par palicēju sāpēm
Baltas svecēs raud.

Kad mūsu kaimiņa **DAIŅA BEČA**
dzīves ceļš aizvīzies debesu
valstībā, izsakām dziļu līdzjūtību
piederīgajiem.
Ciemata ielas 3.mājas kaimiņi

Klusums,
tevis vairs nav,
tikai atmiņas,
kas aizkustina dvēseli,
vārdi, kas nepateikti, - skan.
(A.Gļauda)

Izsakām līdzjūtību **DAIŅA BEČA
tuviniekiem**.
Klases audzinātāja Ilga Kokoreviča
un Ainārs, Gatis, Artis, Andris,
Ilmārs, Agris, Dagnija, Jana,
Kristīne, Ligita, Iveta, Inga, Liga

Koks nezina, kad vētrā tas lūzis,
Ne cilvēka sirds,
Kad pukstēt tā stās...

Kad pēkšņi un negaidīti pārtrūka
ANDRA mūžs, izsakām līdzjūtību
**Anastasijai Krišānei un
tuviniekiem**, vīru, tēvu mūžības
ceļā pavadot.
Loginu, Ločmelju ģimenes
Dambergos

Kas smagāks vēl var būt,
Pa dzīves taku ejot,
Kā atdot zemei to,
Kas sirdij tuvs un dārgs.

Izsakām visdziļāko līdzjūtību
**Anastasijai Krišānei un pārējiem
tuviniekiem**, mīļu un tuvu cilvēku -
ANDRI - mūžības ceļā pavadot.
Jānis ar ģimeni Rekavā

Reiz pienāk diena, nelūgta un
skarba,

Kad sirdī dzīli smeldz un sāp...
Izsakām visdziļāko līdzjūtību
Anastasijai Krišānei un bērniem,
VĪRU, TĒVU mūžībā pavadot.
Ruta, Ineta, Agrita

Uz spārniem dzērves nes jau
pavasari,

Un saulē sniegpulksteņi zied.
Un ir tik skumji, ir tik smagi,
Ka tieši tagad tev bij jāaiziet.
(J.Ziemeļnieks)

Klusa un patiesa līdzjūtība **Krišānu
ģimenei**, tēti un vīru mūžībā
pavadot.
Evija, Māris, Toņa, Juris

Caur dvēseli sāpju dzīpari lokās,
Klājās dzīvības zaļumu aizsaulē rīts,
Ne vairs darba, ne glāsta rokās,
Mūža gājums skuju vainagos tīts.

Brīžos, kad šķiet nepanesami
smagi, svarīgi sajūst, ka kopā
dzīvotais laiks paliek un ir mūžīgs.
Vispatiesākie līdzjūtības un atbalsta
vārdi **Ilzei un Uldim**, pavadot **TĒTI**
baltajā mūžības ceļā.
Baltinavas Romas katoļu baznīcas
koristi, ērgelnieci

Nu, māmuliņ, kā plecu lakats
Tavs mūžs ir beidzot noadīts.
Guļ melnā krāsa zaļajai pāri
Un pavediens uz smiltīm stīdz.
(K.Apškrūma)

Skumju un atvadu brīdī esam kopā
ar **Astridu Truhanovu un
pārējiem**, mīļo **MĀMIŅU** zemes
klēpi guldot.
Maruta ar ģimeni Anglijā

Bija mīļa māmuliņa,
Padomiņa devējiņa,
Nu to apsedz zaļas skuju,
Vēsaiss smilšu paladziņš.
Lai mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
Jānim Lielbārdim, VECMĀMIŅU
pavadot mūžības ceļā.
Viksnas un Zaļbirzes mednieki

Pateicības
vārdi

Zinaidas mīļš **PALDIES** Valentīnai Sproģei, Ivetai
Arelkevičai, Dzintrai, meitenēm par garšīgo
mielastu, skaisti klātajiem galdiem, Gintam par jauko
muzicēšanu, ģimenei, draugiem, radiem par
kopābūšanu superjubilejā.

Ikvienam ir iespēja isi un konkrēti pateikt paldies
kādam labvēlim, sponsoram, atbalstītājam, palīgam.
Dārgi tas nemaksās - tikai 3 eiro par 25 vārdiem.
Jo šie ir "Pateicības vārdi".

Vaduguns

Indekss
3004

IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS
IZDEVĒJS
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju apliecības Nr.
LV 43203002982

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NORĒĶINU KONTS
A.S. SEB BANKA BALVU FILIĀLĒ
Nr. LV21 UNLA 0024 0004 6734 5,
kods UNLALV2X

Publicitāte materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem
atbild to autori.

**REKLĀMA,
SLUDINĀJUMI**

D.Dimitrijeva
T. 64507018
26161959
FAKSS - 64522257

REDAKTORS **E.GABRANOVS** - T.64522534, 29360850
ŽURNĀLISTI: **S.KARAVOIČIKA** - T.64522126
Z.LOGINA, I.ZINKOVSKA - T.64520962
M.SPRUDZĀNE, I.TUŠINSKA - T.64522260
A.LOČMELIS - T.64520961
KOREKTORE S.GUGĀNE - T.64522126
GRĀMATVEDE S.BĒRZIŅA - T. 64507019
ŠOFERIS A.KIRSANOVŠ - T. 27870730
Tālrunis-autoatbildētājs - **64520961**

e-pasts: vaduguns@apollo.lv
mājaslapa: **vaduguns.lv**

Datorsalikums-
SIA "Balvu Vaduguns",
G.LIELMANIS
Iespiests SIA "Latgales
Druka", Rēzeknē,
Baznīcas 28
TIRĀŽA - 3640

ŽURNĀLISTI
- **29360851;**
26555382